

7 - 8/2009

Ročník XIX

Červenec - Srpen 2009

Cena 20 Kč

IKD

Informace královéhradecké diecéze

List Římanům

Týden vzájemného poznání a porozumění

Bronislava Halbrštátová

Liturgický oděv v proměnách staletí

Pomáháme chudým v Indii

Afrika našima očima

Pobytové středisko otevřelo dveře

V Hradci Králové proběhl druhý ročník Týdne vzájemného poznání a porozumění

Podobně jako loni se v týdně po Letnicích, tedy ve dnech 31. 5. – 7. 6. 2009, konal v Hradci Králové Týden vzájemného poznání a porozumění, který v ekumenické spolupráci s dalšími církvemi ve městě koordinovalo Biskupství královéhradecké. Křesťané ve městě chtěli prezentovat křesťanství jako hodnotné dědictví i aktuální výzvu pro současného člověka, hledajícího naplnění života. Tento kulturní a duchovní festival je tedy formou nové evangelizace.

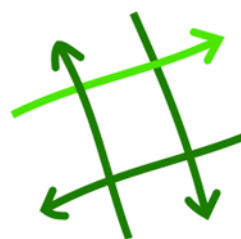

Program v modlitebně Církve československé husitské; foto: Luděk Bárta

Program letošního ročníku sice nebyl tak rozsáhlý a bohatý jako v roce 2008, ale i on přinesl mnohé zajímavosti. Evangelizační týden zahájila poutní slavnost Seslání Ducha Svatého v katedrále a svatodušní koncert s premiérou 8. symfonie Josefa Voňáka „Veni Sancte Spiritus“. Po celý týden byly otevřeny mnohé kostely, které jinak nejsou mimo bohoslužby přístupné. V některých si mohli lidé na lístek napsat svou prosbu či modlitbu. S velkým zájmem se v sobotu 6. 6. 2009 setkala nabídka prohlídky nepřístupných částí katedrály – půdy, věží, zvonů, sakris-

„Farnost hostí potřebné“; foto: Jana Polívková

**týden
vzájemného
poznání
a porozumění**

HRDEC KRÁLOVÉ 31. 5. – 7. 6. 2009

tie. Také novinka letošního ročníku, den otevřených dveří na biskupství a v církevních školách, se těšila zájmu Hradečanů. Nejvíce návštěvníků přišlo na samotné biskupství, kde kromě historických interiérů mohli shlédnout prezentaci o poslání biskupství jako instituce a činnosti jeho jednotlivých pracovišť.

Vyprodáno bylo divadelní představení herce Miroslava Gabriela Částka „Jak nás ďábel pokouší“ na motivy knihy C. S. Lewise Rady zkušeného ďábla; účastníci si pochva-

Prodejní stánek Oblastní charity u kostela Božského Srdce Páně; foto: Luděk Bárta

lovali i následnou besedu s hercem. S ne příliš velkým zájmem se však kvůli chladnému počasí tentokrát setkala putování po hradeckých kostelech (od husitského přes pravoslavný a evangelický ke katolickým). U kostela Božského Srdce Páně na Pražském předměstí byl kolemjdoucím celodenně přístupný Misijní jarmark připravený Papežskými misijními díly a komunitou Chemin Neuf. „Při setkání s lidmi u misijního stanu máme příležitost k desítkám kratších i delších rozhovorů, což je vlastním posláním Týdne,“ popsal situaci jeden z pořadatelů Vladimír Neškudla. Na stejném místě se v pátek večer odehrála akce nazvaná „Farnost hostí potřebné“. Jednalo se o jakousi podobu darované večere s kulturním a duchovním programem, které se zúčastnilo zhruba osmdesát lidí.

Z nekatolických církví připravili nejbohatší program v Československé církvi husitské, v jejichž prostorách proběhlo několik přednášek a koncertů.

Vojtěch Macek, Karel Moravec, redakčně upraveno

Obsah

TÉMA: Svatý Pavel - apoštol národů: List Římanům

Reportáž	2
V Hradci Králové proběhl druhý ročník Týdne vzájemného poznání a porozumění	
Rozhovor	4
Bronislava Halbrštátová	
Stalo se	5
Zprávy z diecéze	
Téma	6
Svatý Pavel - apoštol národů: List Římanům - 2. část	
Duchovní život	8
Úmysly apoštolátu modlitby Liturgický kalendář	
Seniorům	9
Představujeme farní seniorská společenství královéhradecké diecéze Farní společenství seniorů Dvůr Králové nad Labem	
Školství	10
Nová podoba církevního školství v Hradci Králové Jak bylo na školní pouti ve Smržově	
To máme mládež	11
Králiky 2009 aneb Letní putování mládeže	
Papežská misijní díla	12
Setkání pro krásnější svět	
Charitní listy	13
Ze života	17
Petr Kopal, významná osobnost z našeho kraje Vikariátní setkání dětí v Jičíně se neslo v pavlovském duchu Cesta za křesťanskou historií a krásou Čech I muži mají své dny	
Pro volné chvíle	19
Křížovka Poutní místa v Královéhradecké diecézi	
Z biskupství	20
Diář biskupů Krátké zprávy	
Nabídky a oznámení	22
Duchovní, kulturní, vzdělávací a jiné programy	
Literatura a média	24
Proglas Karmelitánské nakladatelství, Paulínky	
Kultura	25
Potůček a Temné jezero knížete Vodomora	
Kultura a historie	26
Liturgický oděv v proměnách staletí: 7. Paramenta v barokní liturgii	

Vydává: Biskupství královéhradecké, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové.
Redakce: IKD, Velké náměstí 32, 500 03 Hradec Králové, telefon: 495 063 422, e-mail: ikd@diecezechk.cz, www.diecezechk.cz/ikd. **Šéfredaktor:** Mgr. Luděk Bárta, tel.: 737 215 332; **redakční rada:** P. ICLic. Karel Moravec, P. Mgr. Zdeněk Skalický, Ing. Mgr. Marie Zimmermannová, Ing. Hana Demlová, Mgr. Jaroslava Kopecká, Mgr. Bronislava Halbrštátová, Mgr. Petr Polehla, Mgr. Ludmila Horáková, Jana Karasová. **Sazba a tisk:** JIPRINT Jihlava, tel. 567 304 720. **Evidenční číslo:** MK ČR E 10261. Měsíčník. **Cena:** 20 Kč. **Roční předplatné:** 220 Kč. **Bankovní spojení:** Raiffeisenbank, a. s., Hradec Králové, č. ú. 1016004393/5500, var. symbol 551, specifickým symbolem je evidenční číslo čtenáře (viz adresní štítek). **Sazba** freeware písmem Lido Střešovické písmolijny. Toto číslo IKD vychází 22. 6. 2009. **Uzávěrka příštího čísla:** 7. 8. 2009, **vyjde** 24. 8. 2009 Vychází s církevním schválením. Redakce si vyhrazuje právo na krácení dodaných textů.

Vážení čtenáři,

letní číslo otevírá reportáž z druhého ročníku Týdne vzájemného poznání a porozumění. V květnu byla do funkce diecézní ředitelky Papežských misijních děl jmenována paní Bronislava Halbrštátová, o jejích plánech do budoucna se dočtete v aktuálním rozhovoru. V hlavním článku čísla P. Tomáš Reschel dokončí rozbor Pavlova Listu Římanům. Seriál o dějinách liturgického odívání pokračuje výkladem o barokní liturgii. Jistou novinkou je kvíz. Protože diecézní kalendář na příští rok bude mít za téma poutní místa naší diecéze, i kvíz se se na toto téma zaměří.

Prázdninová příloha se v posledních letech stala neodmyslitelnou součástí letního dvojčísla. Kromě reportáže z květnové cesty diecézních kněží po stopách apoštola Pavla v Řecku a rozhovoru o situaci tamní katolické komunity s aténským arcibiskupem Foscolosem, v ní také naleznete rozhovor se Stanislavem Čížkem o jeho cestě za „adoptivním“ synem do Indie. Kromě toho nechybí ani tipy na výlety a velká prázdninová křížovka.

Za celou redakci Vám přeji klidný čas dovolených a prázdnin.

Luděk Bárta

Bronislava Halbrštátová

Paní Bronislava Halbrštátová je manželkou budoucího jáhna, matkou čtyř krásných dětí, varhanicí a sbormistryní, učitelkou náboženství pro několik farností Orlických hor a od 1. května 2009 také diecézní ředitelkou Papežských misijních děl.

Paní ředitelko, PMD věnujeme v časopisu IKD pravidelnou rubriku, protože to naše čtenáře zajímá. Zkuste ale svými slovy vysvětlit, co jsou Papežská misijní díla a jaké je jejich poslání?

Papežská misijní díla působí na celém světě a jsou vedeny Kongregací pro evangelizaci národů. V České republice obnovily činnost v roce 1993 a jejich hlavním úkolem je podpora misijní činnosti církve v celém světě. Je to úkol a poslání pro každého křesťana, vidět v bližním Krista a podle svých možností a sil pomáhat všem, zvláště těm, kteří patří k těm nejchudším a nejslabším. Naše pomoc se pak děje modlitbou, obětí, zapojením do hlásání radostné zvěsti a finanční pomocí.

PMD se rozrostla na 4 základní oblasti: šíření víry, podpora seminářů a seminaristů v misijních zemích, pomoc kněžím a řeholníkům, kteří pracují na misiích, a pomoc dětem. Právě PMDD (Papežské misijní dílo dětí), jehož heslem je „Děti pomáhají dětem“, je mi velice blízké, protože celý život s dětmi hodně pracuji. Výchova v misijním duchu těch nejmenších je velmi potřebná a důležitá i plná naděje pro lepší budoucnost dalších generací.

Co v poslední době pokládáte za úspěch PMD v naší diecézi?

Z té nejbližší minulosti je to určité celostátní misijní pouť, která se letos uskutečnila v České Třebové. Proběhla 30. května a stala se pro mne krásným nezapomenutelným setkáním malých i velkých misionářů. A podle ohlasů, které dostávám, nejen pro mne. Díky přípravě, která trvala od loňského roku, jsem poznala spoustu zajímavých lidí, kteří dokázali věnovat hodně času pro druhé a pro správnou věc. Mohla jsem v šesti farnostech, kam jsem dojížděla, nacvičovat s dětmi program a písně ke mši svaté a probouzet v nich radost z Boží chvály. Přes velkou nepřízeň počasí se pouť vydařila a věřím, že bude požehnáním pro všechny, kteří se jí zúčastnili.

Asi můžeme čtenářům prozradit, že rozhovor připravujeme přímo u vás doma. Musím se přiznat, že zde velmi pozitivně sálá příjemná rodinná atmosféra, máte tu všechny své děti a manžela. Řekl bych krásná křesťanská rodina v přímém přenosu. Prozradíte nám něco o svých nejbližších?

Děkuji /smích/, máme čtyři děti, nejstarší Bronislavě je 23 let, Barbora a Benedikt ještě studují a nejmladší Bernadetka končí 6. třídu Základní školy ve Slatině nad Zdobnicí, kde bydlíme. Manžel Leoš se připravuje na službu trvalého jáhna. Pravidelně hraji při bohoslužbách v několika farnostech, při svatbách, pohřbech, na poutích a různých setkáních. Tuto sobotu jsem doprovázela program a bohoslužbu v rámci diecézního setkání seniorů v Hradci Králové. Když jim to povinnosti a čas dovolí, jezdí dcerky zpívat se mnou a z toho mám vždy velkou radost.

Vedle ředitelování PMD jste známá doslova „hyperaktivitou“ v nekořské farnosti.

Ve farnosti Nekoř, kde mimo jiné vyučuji náboženství, vedu chrámový sbor sv. Mikuláše a sbor dětí, máme bohatou zkušenost s misijními aktivitami. Pravidelně slavíme Světový den modliteb za misie spojený se sbírkou na projekty PMD, pořádáme Misijní koláč, do kterého se s nadšením zapojuje celá farnost, v předvečer Misijní neděle se farnost schází a prožívá Misijní most modlitby. V loňském roce jsme k modlitbě růžence za misie přidali zpěvy z Taizé s hudebním doprovodem. Do liturgie Misijní neděle si děti připravily kostýmy, které představovaly jednotlivé kontinenty a opravdu bohatý obětní průvod s dary, při jejichž přípravě bylo vidět velké úsilí i lásku, kterou do toho vkládaly. Se stejným nasazením malovaly vánoční i velikonoční pohledy pro misie. Díky velké podpoře a výborné spolupráci s místním knězem P. Andrzejem Götzem jsme mohli ve farnosti v květnu přivítat vzácnou návštěvu: národního ředitele PMD v ČR P. Jiřího Šlégra a národního ředitele PMD na Novém Zélandu P. Paula Shannahana, S. M. Beseda, která následovala po růženci za misie a slavné mši svaté, nadchla všechny přítomné, mezi kterými byli i lidé, kteří pravidelně do kostela nechodí. Týden před celostátní misijní poutí jsme uspořádali misijní setkání dětí, které předvedly připravovaný program na pouť nejen místním farníkům, ale každému, kdo nemohl z různých důvodů na pouť odcestovat.

Dovolte mi ještě poslední otázku. O co chcete především ve své misijní službě usilovat?

Misie jsou záležitostí celé církve, proto bych si moc přála, aby se do misijního dění a pomoci zapojilo co nejvíce lidí, aby poznali bohatství a důležitost misí. Abychom si všichni uvědomovali, že čím víc dáváme, tím víc dostáváme.

Budme tedy štědrí, nebojme se obětí, mějme oči a srdce otevřené pro druhé a hledejme nejprve Boží království, modlitba ať nás stále provází a jak se zpívá v jedné z písní „rozdáváme lásku svou, ať pozná svět, kdo žije v nás.“

Lukáš Janeček

Z diecéze

Janské Lázně (JJ) Ve dnech 29. 5. – 31. 5. 2009 se v rekreačním středisku Marianum v Janských Lázních konal mezinárodní seminář s názvem: „Evropské partnerství jako prostředek zabránění válkám a odsunu“. Účastníci (pamětníci pohnutých válečných událostí) přijeli z Německa, Rakouska a České republiky. Mezi nejvýznamnější části programu patřila návštěva Kříže smíření, který se nachází nedaleko Teplic nad Metují. Hlavní část pomníku zde stojí na místě, kde bylo v období „divokého odsunu“ těsně po druhé světové válce zastřeleno 23 lidí (převážně žen a dětí). P. Jan Rybář SJ, který také přijel s účastníky na toto místo, vedl u pomníku modlitbu za oběti. Program dále obsahoval meditační aktivitu, která se dotýkala životních hodnot a důvěry v Boží prozřetelnost, setkání s biskupským vikářem pro pastorační P. ICLic. Karlem Moravcem a samozřejmě možnost osobních setkání pamětníků. Celý seminář podpořil Česko-německý fond budoucnosti.

Jičín (bk) V neděli 24. 5. 2009 požehnal Mons. Josef Kajnek novému Knihkupectví U Sv. Ignáce v Jičíně. O hudební doprovod mše svaté v kostele svatého Ignáce a slavnostního setkání u nově otevíraného knihkupectví se postarali „Jitčínští literáci“. Prodejna Karmelitánského knihkupectví se do Jičína přestěhovala z do budoucna neperspektivních prostor v Nové Pace. Umístění v atraktivní lokalitě v centru města by mělo zajistit prodejné dostatek zákazníků. Pokud tedy budete mít o prázdninách cestu do Jičína - srdce Českého ráje, neměli byste tento zajímavý obchod opomenout.

Rok kněží

19. 6. 2009 - 19. 6. 2010

(TS ČBK) Papež Benedikt XVI. oznámil během audience účastníků plenárního zasedání Kongregace pro klérus ve Vatikánu, že při příležitosti 150. výročí úmrtí sv. Jana Maria Vianneye, faráře arského, vyhláší na období od 19. 6. 2009 do 19. 6. 2010 Rok kněží, jehož téma bude „Věrnost Kristova, věrnost kněze“.

Benedikt XVI. zahájil Rok kněží modlitbou nešpor 19. 6. 2009 na slavnost Nejsvětějšího srdce Ježíšova a v Den modliteb za posvěcení kněží. Pro tuto příležitost přivezl biskup z Belley-Ars relikvii Faráře arského. Rok kněží Benedikt XVI. ukončí dne 19. 6. 2010, kdy se zúčastní Světového setkání kněží na náměstí sv. Petra ve Vatikánu.

Během tohoto jubilejního roku prohlásil Benedikt XVI. sv. Jana Maria Vianneye patronem všech kněží na celém světě. K tomuto jubilejnímu roku také uděluje Apoštolská penitenciárie zvláštní odpustky podle zveřejněného Dekretu:

„(...) Všem věřícím, kteří opravdově litují svých hříchů, v kostele nebo kapli se zbožně účastní mše svaté a obětují za kněze církve modlitby Ježíši Kristu, Nejvyššímu a Věčnému Knězi, a jakýkoliv dobrý skutek, učiněný v ten den, aby je posvětil a přetvořil podle svého srdce, budou uděleny plnomocné odpustky, pokud se vyznali ze svých hříchů ve svátosti smíření a pomodlili se na úmysl Svatého otce: v den zahájení a zakončení Roku kněží, v den 150. výročí zbožného odchodu sv. Jana Maria Vianneye, dále pak první čtvrtek v měsíci nebo v jiný den stanovený místními ordináři ve prospěch věřících.“

Bylo by velmi vhodné, aby v katedrálních a farních kostelích kněží, pověření pastorační, vedli tyto pobožnosti, slavili mši svatou a zpovídali věřící.

Starým a nemocným lidem a všem, kteří z oprávněných důvodů nemohou vycházet z domova, s duší zbavenou jakéhokoliv hříchu a s úmyslem splnit tři obvyklé podmínky, jakmile to bude možné, budou rovněž uděleny plnomocné odpustky v jejich vlastním domě nebo tam, kde kvůli okolnostem budou, ve výše uvedených dnech, pokud se pomodlí za posvěcení kněží a v důvěře obětují své nemoci a životní obtíže Bohu skrze Marii, Královnu apoštolů.

Konečně částečné odpustky budou uděleny všem věřícím, kdykoli se zbožně pomodlí pětkrát Otčenáš, Zdrávas Maria a Sláva Otci nebo jinou schválenou modlitbu ke cti Nejsvětějšího Srdce Ježíšova za to, aby byli kněží zachováni v čistotě a svátosti života. (...)

Svatý Pavel – apoštol národů

List Římanům (kap. 9-16)

Boží zaslíbení a spása Izraele (9,1-11,36)

Pavel v tomto oddíle pojednává o skutečnosti Božího vyvolení a vysvětluje, jak chápat Boží zaslíbení daná v dřívějších dobách Izraeli tváří v tvář příchodu Božího Syna a povolání nového mesiášského lidu. Apoštol se netají svým niterným vztahem k národu, ze kterého pochází, a svou bolestí nad tím, že nepřijali Krista. Touží být kvůli nim zmařen, dočasně zbaven toho nejcennějšího – společenství s Kristem – jen kdyby to židům pomohlo ke spáse. Vždyť oni byli přijati za Boží syny, dostali výsady smlouvy a Božího přebývání uprostřed jejich národa a od nich podle tělesné přirozenosti pochází sám Kristus.

Boží slovo dané Izraeli nepozbylo platnosti, neboť Bůh je věrný. Je však dokonale svobodný ve své volbě těch, které chce zahrnout svým zvláštním požehnáním. Tak tomu bylo v případě Izáka oproti Izmaelovi i v případě Jakuba oproti Ezauovi. Lze snad říci: „Je to od Boha nespravedlivé?“ Pavel odpovídá: „Naprosto ne!“ (9,14) I Mojžíšovi řekl: „Projevím svou přízeň, komu ji chci projevit, a slituji se nad tím, nad kým se chci slitovat.“ (9,15; srov. Ex 33,19) Vše tedy závisí na Božím smilování, které neruší svobodu člověka. Ve věcech víry má člověk svobodu, ale jeho svobodná vůle musí být uvedena do pohybu a podporována od Boha. (sv. Tomáš) Stvořiteli nelze nic vyčítat. Postupuje totiž jako hrnčír, který z těžé hmoty vyrábí nádoby k účelům vznešeným i zcela prostým. Stejnou míru svobody pak Bůh projevuje i tím, že k víře v Krista povolává věřící ze židů i z pohanů. Pavel tímto způsobem vyvrací jakoukoliv domněnku, že by Izrael byl automaticky předurčen ke spáse.

Pohané docházejí ospravedlnění na základě víry, ale židé usilující o spravedlnost ze Zákona chápou vlastní povolání a výsady příliš jednoduchým a omezeným způsobem, a proto se pro ně stává ukřižovaný Ježíš kamenem úrazu. Příčina nevěry Izraelitů tedy není v Božím jednání, ale v nich samých, neboť nepochopili, že cílem Zákona je Kristus. A uvěřit v něj není podle apoštolova úsudku těžké: „Blízko tebe je to slovo, máš ho v ústech i ve svém srdci; to je slovo víry, kterou hlásáme.“ (10,8; srov. Dt 30,14) „Jestliže tedy ústy vyznáváš, že Ježíš je Pán, a v srdci věříš, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen.“ (10,9) Spása není podmíněna etnickým původem, ale skutečností přijetí či odmítnutí Krista jako Spasitele. Izrael však odmítá uznat, že univerzální rozšíření spásy je založeno na Boží milosti stejným způsobem jako jeho vlastní vyvolení, proto nepřijímá hlásání evangelia, a tak dochází k naplnění prorockých výroků Písma. (srov. Dt 32,21; Iz 65,1-2) Pavel doufá, že alespoň žárlivost na pohany budou židé přivedeni k obrácení. (10,19; 11,11,14)

Bůh svůj lid nezavrhl a podobně jako za dob proroka Eliáše (srov. 1 Král 19,18) i nyní si ponechal v židovském

národě tzv. „zbytek“ věrných. První křesťané obrácení ze židovství se stávají prvotinami nového Božího lidu, jehož součástí se z Božího úradku mají stát i pohané. Jestliže se pohanům dostalo požehnání kvůli tomu, že byla větší část Izraele vyloučena, co teprve bude znamenat, až se židé obrátí v celém počtu! (11,12) Pohanokřesťany to ovšem nemá vést k domýšlivosti: oni (planá oliva) byli „naroubováni“ na ušlechtilou olivu Izraelského národa na základě milosti a víry. Pokud by ovšem byli nevěrní, i oni mohou být od kmene odříznuti, neboť spravedlivý Bůh dává poznat svou dobrotu i přísnost. Božím záměrem je, aby celý Izrael došel spásy. Neposlušnost a zatvrzelost některých je součástí Božího plánu spásy: „Bůh totiž dopustil, že všichni upadli do neposlušnosti, aby všem prokázal milosrdenství.“ (11,32) Své úvahy na téma spásitelných záměrů Božích Pavel uzavírá hymnem chvály Boží štědrosti, moudrosti a poznání. Od něho jako stvořitele všechno pochází, skrze něho je vše udržováno v bytí a řízeno, pro něho jako cíl konečného naplnění bylo všechno stvořeno.

Život křesťana v obci a ve státě (12,1-13,14)

Poté, co Pavel novým způsobem popsal identitu Bohem vyvoleného lidu, předkládá praktické pokyny pro život podle křesťanských zásad. Pro Izraelitu byl normou jednání Zákon. Ten však Pavel hodnotí s ohledem na dosažení spásy jako nedostatečný, proto je nutné formulovat pravidla pro život křesťanů. Věřící se už nemají přizpůsobovat tomuto světu (tj. lidem, kteří žijí jen pozemským způsobem a slouží svým zájmům a hříchům), ale v rámci svého každodenního úsilí mají přinášet sami sebe „v obět živou, svatou a Bohu milou“. Tato duchovní bohoslužba v jakési symbolické návaznosti na oběti Jeruzalémského chrámu znamená svobodné otevření se Božímu Duchu a pomáhá člověku poznávat Boží vůli. (12,1-2)

Na základě milosti mu dané zdůrazňuje apoštol nutnost s pokorou přijímat rozličná duchovní obdarování (charismata), která Bůh udělil všem křesťanům ke službě společenství. Jako tělo má mnoho částí a každá jeho část je svým vlastním způsobem potřebná pro jeho fungování, tak je tomu i v křesťanské obci. (12,3-8; srov. 1 Kor 12; Ef 4,4,11-13)

Vztahy křesťanů k sobě navzájem i k ostatním lidem mají být nesené láskou bez přetvářky. V dobrém jednání vůči druhým je třeba navzájem se předcházet, neodplácet zlým za zlé, žehnat těm, kdo nás pronásledují, prožívat radosti i soužení s druhými, žít v pokoji se všemi lidmi a prokazovat dobro dokonce i nepřítelům. Zdůraznění věcí obyčejných oproti věcem vysokým je zřejmě jemnou výtkou vůči charismatikům, kteří si zakládali na svém

obdarování a pohrdali prostými činnostmi a drobnými službami v obci. (12,9-21)

Adresáti listu jsou občany hlavního města impéria, proto jsou vyzváni, aby se podřizovali vládnoucí moci a jejím zákonům také v tom, že platí daně. (srov. Mk 12,17) Pavel je přesvědčen, že „není vládnoucí moci, která by nepocházela od Boha“ a že jejím úkolem je udržovat pořádek a trestat ty, kdo páchají zlo. (13,1-7) K modlitbám za krále a všechny, kdo mají moc, jsou křesťané vyzváni i v pozdějších listech, které spadají do období počátků pronásledování. (srov. 1 Tim 2,1-2; Tit 3,1) Jiný pohled nabízí kniha Zjevení sepsaná na konci prvního století za Domiciánovy vlády, kdy začaly ožívat krutosti z dob Neronova pronásledování. Pohanský Řím je zde přirovnán k šelmě či nevěstce páchající zlo ve službě protibožských sil. (srov. Zj 13; Zj 17) Pavlovo doporučení podřizovat se vládnoucí moci platí tedy pouze v případě, že nařizuje věci, které nejsou proti přirozenému ani Božskému zákonu.

Naplnění celého Zákona vidí apoštol v návaznosti na židovskou tradici a Ježíšovo přikázání v ctnosti lásky vůči bližnímu. (srov. Lv 19,18; Mk 12,31) „Odložení skutků temnoty“, tzn. hříchu, a „oblečení se do výzbroje světla“ či „v Pána Ježíše Krista“, tj. radikální vnitřní obrácení a úsilí o svatost, jsou zvláště naléhavé v tomto čase (kairos), kdy se přiblížil druhý příchod Kristův a naplnění naší spásy. Konkrétní podobou tohoto očekávání má být náš početný život zaměřený na duchovní růst a ne na takovou péči o tělo, která vyvolává žádosti. (13,8-14)

Správné poznání a ohled na druhé (14,1-15,13)

Církevní společenství složené z křesťanů ze židovství a z pohanství nebylo ušetřeno jistých napětí způsobených odlišným pohledem na závaznost židovských předpisů ohledně čistých a nečistých pokrmů a slavení židovských svátků. Zejména židé a proselyté věrní odkazu Makabejských a judaismu následujících desetiletí považovali zákon o pokrmech za jeden ze základních prvků osobní i národní identity. (srov. 1 Mak 1,62-63) Tito křesťané, které Pavel označuje jako „slabé ve víře“, chápali konzumaci pokrmů obětovaných modlám za vážné porušení zákona a těžké provinění proti svědomí. V téže církevní obci žili však i židokřesťané a pohanokřesťané podobného smýšlení jako Pavel, tzv. „silní ve víře“, kteří pokládali tento způsob smýšlení za překonaný a nic nepovažovali samo v sobě za nečisté (14,14), protože modly pohanů jsou výmysly. (srov. Mt 15,11; Sk 11,9; 1 Kor 8,1-6) Při společných hostinách, jež byly jedním z významných znamení jednoty obce, se nutně toto rozdílné chápání muselo projevit. Situace byla o to vážnější, že nešlo jen o konkrétní případ stolování, ale o otázku identity nového hnutí: jednalo se o sektu uvnitř židovství či o zcela nové náboženské uskupení? Pavel se proto zaměřuje na osobní odpovědnost každého před soudem jeho vlastního svědomí. Nikdo nemá soudit druhého, zda jí či ne, ale snažit se o to, aby obstál ve svém jednání podle vlastního přesvědčení a nedával bratrům příležitost k pádu

nebo k pohoršení. Aniž by tedy křesťan byl nucen měnit své přesvědčení, je apoštolem vyzván k takovému jednání, kdy v lásce dává přednost společnému dobru než bezohlednému prosazování vlastního poznání. „Žádný z nás nežije sám sobě ani neumírá sám sobě. Neboť žijeme-li, žijeme pro Pána, umíráme-li, umíráme pro Pána. Ať tedy žijeme nebo umíráme, patříme Pánu.“ (14,7-8) Ve všem našem jednání je třeba Pánu vzdávat díky. „Boží království nespočívá v jídle a pití, ale ve spravedlnosti, pokoji a radosti, jaké dává Duch svatý. Usilujme tedy o to, co slouží k pokoji a k vzájemnému duchovnímu prospěchu.“ (14,17.19)

Vzorem jednání je pro křesťana sám vtělený Boží Syn: „Vždyť ani Kristus neměl zalíbení sám v sobě. Je přece psáno: ‘Potupy těch, kdo tě tupili, padly na mne.’“ (15,3) Zřeknutí se sebe sama pro dobro či dokonce spásu druhého patří k podstatě křesťanské existence. To prokázal sám Kristus, který se stal služebníkem židů, aby potvrdil Boží zaslíbení, a do tajemného plánu spásy podle Božího milosrdenství zahrnul i pohany. (15,1-13)

Závěr listu: plány, pozdravy a napomenutí (15,14-16,27)

Pavel vysvětluje, proč píše křesťanské obci, kterou nezaložil. Od Boha mu byla dána milost být služebníkem Ježíše Krista mezi pohany a církev v Římě se skládala převážně z obrácených pohanů. Apoštol vnímá své poslání v návaznosti na obětní řád Jeruzalémského chrámu. On je obětník (leitúrgós), pohané jsou obět a kázání je oním posvátným úkonem obětování Bohu. Sám sebe chápe jako pouhý nástroj Krista, který skrze něho přivedl k přijetí víry pohany od Jeruzaléma až po Ilýrii. Nyní vyjevuje svou touhu přijít do Říma a pokračovat v cestě dále do Španělska. Nejprve jej ale čeká cesta do Jeruzaléma, kam má doručit sbírku křesťanů z Makedonie a Achaje. Vnitřně cítí, že toto poslání nebude zcela bez problémů a prosí Římany o modlitbu, aby byl ochráněn před útoky ze strany židů a aby jej křesťané v Jeruzalémě dobře přijali. Následuje první závěr listu: „Bůh, (dárce) pokoje, buď s vámi se všemi! Amen.“ (15,33)

Apoštol doporučuje římské církevní obci jáhenku Foibe, která zřejmě doručovala tento list. Jáhenská služba žen v prvotní církvi nebyla zaměřena na kázání a liturgické obřady, ale na pomoc při křtu žen, péči o chudé, nemocné a jinak potřebné. Dlouhý sled jmenovitých pozdravů je důkazem toho, že Pavlovi opravdu záleží na osobním přátelství s těmi, kteří mu už dříve byli prospěšní, a v jejichž pomoc doufá i do budoucna. Varování před falešnými kazateli, kteří neusilují o šíření Kristova království, ale o zajištění svého živobytí, je doplněno apoštoloým ujištěním, že Bůh je zbaví zlého a utvrdí je v životě podle evangelia. List končí doxologií: „A proto Bohu, který jediný je moudrý, buď skrze Ježíše Krista sláva na věčné věky. Amen“ (16,27)

P. Tomáš Reschel

Dovolená křesťana

Opět je zde čas dovolený a prázdnin. Z medií se na nás hrnou „last minute“ nabídky na „super“ dovolenou. Upozornění na možné silniční zácpy, na pozornost při řízení atd atd.

Nabízí se otázka: „jak mohu prožít dovolenou já jako křesťan?“ Dovolenu mohu pojmut třeba jako biblický sabbat – sobotu. „Odpočinul Hospodin ode všeho svého konání...“ I já mohu odpočinout od shonu a stresu. Někdy bývá pro dospělého těžké si odpočinout od partnera nebo dětí. Děti otravují – pořád něco chtějí, manžel či manželka buď mlčí, nebo ječí jak siréna, táta řve „jak utrhnutej od řetězu“ apod. Přesto i s nimi mohu zažít odpočinutí. Třeba, když se pokusím vyjet ze zajetých stereotypů, které nás ovládají v běžném životě. Co když dítě nechce něco, ale někoho? Vzpomeňte si, rodiče, na svá dětská léta, po něm a po kom jsme toužili my? Být na čas bez mobilů, bez internetu, ale zato s člověkem, který je mi nablízku, když to s ním bývá někdy k nevydržení. Co zkusit odpočinout si od výčitek, hloupých pojmenování, osočování a předkládání „výčtu všeho spravedlivého“ a zkusit mít prostou úctu k druhému (v rodině, řidiči k sobě navzájem na silnici apod.). Kdo jiný, když ne ty a kdy jindy než teď. Dovolena může být synonymem, pro stav, kdy vše dobré je dovoleno. Modlitba s druhými za ně a za sebe. Je dovoleno být přívětivý a slušný. Je dovoleno být milosrdný a velkorysý. Je dovoleno odpouštět a neospravedlňovat se. Je dovoleno být dítětem Božím. Podobně jako Hospodin odpočinul, tak můžeme i my prožít dovolenou a prázdniny v Boží pohodě a v Jeho přátelství.

Bůh Vám žehnej a odpočiňte si!

P. Ivan Havlíček

Úmysly apoštolátu modlitby

Červenec 2009

Všeobecný: Aby křesťané na Středním východě mohli žít svou víru v plné svobodě a byli nástrojem pokoje a smíření.

Misijní: Aby díky svědectví všech věřících v každé zemi světa byla církev semenem a jádrem smíření a sjednocení lidstva v jednu Boží rodinu.

Úmysl našich biskupů: Aby setkání charismatické konference otevřelo dveře mnoha srdcí pro mocné působení Ducha Svatého.

Srpen 2009

Všeobecný: Aby si veřejné mínění bylo více vědomo problému milionů vystěhovalců a uprchlíků a aby se našlo konkrétní řešení pro jejich často tragické situace.

Misijní: Aby křesťané, kteří jsou diskriminováni a pronásledováni v mnoha zemích kvůli Kristovu jménu, dosáhli uznání svých lidských práv, rovnoprávnosti a náboženské svobody, aby mohli žít a svobodně vyznávat svou víru.

Úmysl našich biskupů: Aby čas odpočinku byl také časem pro obnovu důvěrného vztahu k Bohu v osobní i společné rodinné modlitbě.

Liturgický kalendář

5. červenec – Slavnost sv. Cyrila a Metoděje, patronů Evropa

1. čtení: Iz 61,1-3a

Žalm: 117(116)

2. čtení: 2Kor 4,1-2.5-7

Evangelium: Lk 10,1-9

12. červenec – 15. neděle v mezidobí

1. čtení: Am 7,12-15

Žalm: 85(84)

2. čtení: Ef 1,3-14

Evangelium: Mk 6,7-13

19. červenec – 16. neděle v mezidobí

1. čtení: Jer 23,1-6

Žalm: 23(22)

2. čtení: Ef 2,13-18

Evangelium: Mk 6,30-34

26. červenec – 17. neděle v mezidobí

1. čtení: 2Krá 4,42-44

Žalm: 145(144)

2. čtení: Ef 4,1-6

Evangelium: Jan 6,1-15

2. srpen – 18. neděle v mezidobí

1. čtení: Ex 16,2-4.12-15

Žalm: 78(77)

2. čtení: Ef 4,17.20-24

Evangelium: Jan 6,24-35

9. srpen – 19. neděle v mezidobí

1. čtení: 1Krá 19,4-8

Žalm: 34(33)

2. čtení: Ef 4,30-5,2

Evangelium: Jan 6,41-51

15. srpen – Slavnost Nanebevzetí Panny Marie

1. čtení: Zj 11,19a;12,1.3-6a.10ab

Žalm: 45(44)

2. čtení: 1Kor 15,20-27a

Evangelium: Lk 1,39-56

16. srpen – 20. neděle v mezidobí

1. čtení: Pr 9,1-6

Žalm: 34(33)

2. čtení: Ef 5,15-20

Evangelium: Jan 6,51-58

23. srpen – 21. neděle v mezidobí

1. čtení: Joz 24,1-2a.15-17.18b

Žalm: 34(33)

2. čtení: Ef 5,21-32

Evangelium: Jan 6,60-69

30. srpen – 22. neděle v mezidobí

1. čtení: Dt 4,1-2.6-8

Žalm: 15(14)

2. čtení: Jak 1,17-18.21b-22.27

Evangelium: Mk 7,1-8.14-15.21-23

Představujeme farní seniorská společenství královéhradecké diecéze

Farní společenství seniorů Dvůr Králové nad Labem

O tom, že mladý člověk může vést společenství seniorů, a dokonce jej může vést s nadšením, nás přesvědčuje rozhovor s řeholní sestrou Doubravkou. Sestra Doubravka je členkou Kongregace sester Matky Božího Milosrdenství a ve farnosti Dvůr Králové nad Labem má, kromě jiných aktivit, na starosti také setkávání seniorů.

Můžete se prosím představit a říci pár slov společenství, které vám je svěřeno?

Jmenuji se sestra Doubravka a pracuji jako pastorační asistentka ve farnosti Dvůr Králové nad Labem. Místní klub seniorů byl založen 17. 4. 2008. Hned od počátku dostali senioři možnost pomoci anketních lístků ovlivnit skladbu programu. Začali jsme se pravidelně scházet každý čtvrtek po ranní bohoslužbě. Moje role je spíše koordináční, snažím se přenechat co nejvíce iniciativy samotným členům společenství a jejich vedoucí paní Vilmě Magáňové. Jako nejmladší členka klubu připravuji prostory k setkání a občerstvení.

Můžete popsat průběh vašich setkávání a aktivity vašeho klubu?

Scházíme se celý rok kromě prázdnin. Po příchodu ze mše svaté nám jeden z kněží požehná společnou snídani a pak většinou máme besedu na téma, které si připraví pan farář nebo já. Snažíme se pozvat i nějaké zajímavé hosty. V programu nechybí společný zpěv a nácvik nových písní ke mšim. V zimě jsme také shlédli film o Janu XXIII.. Často si prostě „jenom povídáme“, což je pro mnohdy osamělé seniory velmi důležité.

Jak se zapojujete do dění ve farnosti?

Zúčastňujeme se různých farních akcí – ať již přednášek, aktivit Papežských misijních děl nebo májových pobožností. Sami také přímo dění ve farnosti vytváříme. Například v září 2008 se v naší farnosti konalo setkání seniorů trutnovského vikariátu. Prof. Zbyněk Vobořil tehdy hovořil o významu Svatováclavské koruny pro dějiny našeho státu. Většina z našich seniorů se také angažuje v péči o kostel a zajišťuje jeho úklid. Ženy jsou rozdělené do skupinek, které se střídají v úpravě květinové výzdoby. Některé členky senior klubu jezdí s dětmi jako kuchařky na farní tábor.

Jezdíte někde na výlety?

Loni v červnu jsme navštívili mariánské poutní místo v Boskově, kde se nám věnovali otcové Saletini z místní duchovní správy. V září jsme pak jeli na Pouť seniorů s otcem arcibiskupem Otčenáškem do Neratova. Nyní se chystáme na pouť k Panně Marii Sněžné na Hvězdu, do Police nad Metují a Broumovského kláštera. Vedeme si kroniku klubu, kam si dáváme fotky z našich poutí, výletů a setkávání, včetně průvodního slova.

A co humor?

Naši senioři mají smysl pro humor. Nezkazí žádnou zábavu. Například se v převlecích aktivně účastní mikulášské nadílky nebo Tříkrálové sbírky. Nejdůležitější je beze-

sporu fungující společenství, které umožňuje setkávání a popovídání si, pak už stačí k legraci málo.

Jaké máte plány a přání do budoucna týkající se práce se seniory?

Momentálně plánujeme zmíněnou pouť do Broumova a chystáme se do Hradce Králové na diecézní setkání seniorů. Přemýšlím o tom, že bychom mohli připravit nějakou aktivitu pro ostatní farníky nebo děti, aby se o nás více dozvěděli, že jsme, že fungujeme a máme stále dost sil něco udělat pro ostatní.

Myslíte si, že by se měla konat společná setkávání seniorů a mladých?

Je velmi dobré, když senioři mají svůj klub, kde se schází a sdílí společné starosti i radosti, které patří k jejich věku. Na druhou stranu je potřeba se setkávat i s mladšími farníky a dětmi, protože tím se posilují mezigenerační vztahy. A právě toto v naší farnosti velmi dobře funguje.

V čem vás senioři nejvíce oslovují?

Svou životní moudrostí, entusiasmem a přes všechny obtíže spojené s podzimem života chutí do života. Jsem jim vděčná za jejich modlitby obětované za nás a naši farnost – modlitby, jejichž hodnota se nedá vyčíslit. Oni tvoří duchovní zázemí farnosti. Někteří z nich jsou členy živého růžence anebo Schönstattského hnutí, které ve farnosti vede jedna z účastnic setkání. Myslím, že senioři jsou pokladem každé farnosti.

Máte nějaké motto, které je vám blízké a které uplatňujete také v práci se seniory?

Motto nemám, ale mám naše seniory prostě ráda.

Text a foto: Veronika Čepelková

Církevní gymnázium ve Skutči mění zřizovatele

Biskupství královéhradecké, dosavadní zřizovatel Biskupského gymnázia ve Skutči, předalo k **1. červnu 2009** školu novému zřizovateli, Suverénnímu řádu maltézských rytířů. Škola tak bude nadále působit pod novým názvem Gymnázium Suverénního řádu maltézských rytířů ve Skutči.

Sídlo školy i její činnost zůstává zachována. Ředitelem Gymnázia Suverénního řádu maltézských rytířů byl jmenován Ing. Antonín Mikeš.

Věříme, že nový zřizovatel přinese nové impulsy k rozvoji gymnázia, které jako jediné v Pardubickém kraji nabízí výchovně vzdělávací program založený na křesťanských hodnotách.

Biskupství královéhradecké zároveň děkuje touto cestou Mgr. Jarmile Polanské za obětavou práci ve funkci ředitelky Biskupského gymnázia v uplynulém roce.

Stanislava Kučerová

Jak bylo na školní pouti ve Smržově

Každým rokem Základní škola Jana Pavla II. v Hradci Králové pořádá pouť pro děti, učitele, rodiče i přátele. Letos bylo vybráno nedaleké poutní místo Smržov.

Lidé vždy putovali na posvátná místa, aby o něco prosili, nebo za něco děkovali. I naši „poutníci“ obdrželi „Poutnické průkazy“, kam si mohli zapsat, na jaký úmysl konají tuto pouť. Někdo si úmysl nesl jen ve svém srdci, ale Bůh přece i co je skryté zná, takže platilo obojí. Nechme však vyprávět jednoho z poutníků, co prožili dál.

Od nádraží v Jaroměři jsme vyrazili směrem k Josefově. Na desátou hodinu jsme měli příslibenou prohlídku podzemních chodeb v bývalé vojenské pevnosti. Všichni se tam už moc těšili. Na cestu dostáváme lampu se svíčkou – jednu do dvojice. Tam, kde jsou chodby širší, se nebojí nikdo, ale když nás průvodce poslal samotné do úzké chodby, to už máme trochu strach. Neproboří se ta stará prkna pod námi? Nepotkáme toho mrtvého Ignáce, kterého tu nedaleko kdysi zakopali? Mírný úlek skutečně přišel, když se náš průvodce náhle vynořil za rohem. Musel nás pravděpodobně předejít zkratkou. V lapidáriu obdivujeme historické zajímavosti. Za pozornost stojí starobylá pračka a ždímačka. Po vyjití ze studeného podzemního labyrintu je letní sluníčko vyložené příjemně. Všem již byla docela zima.

Za Josefovem dostáváme kvíz o obrácení svatého Pavla a následně si ve hře vždy jeden z dvojice vyzkouší, jak se asi svatý Pavel cítil, když byl slepý doprovázen do Damašku. Do Poutnického průkazu přibyla razítka oveček a putujeme dál. Ve Smržově už na nás čeká P. Jan Šlégr a ti, kteří připutovali do Smržova jinak než pěšky. Tady je místo, kde přednášíme Bohu své prosby i děkování. Začíná mše svatá a my zpíváme píseň o Panně Marii s těmito slovy: „Rozžihá Maria svíce v nás, temnotou s Marií projdem snáz...“ I naše putování životem může mít temnoty, jako ty v podzemních chodbách, ale ona v nás rozsvěcuje svíce, a my poznáme, jak dál. A protože po každé pořádné pouti je zvykem přivést domů i něco na památku, i na té naší podobná nabídka nechyběla.

Poslední zastavení nás čekalo v zámecké kapli ve Smiřích. Mohli jsme si krátce poslechnout i zvuk varhan.

za všechny malé i velké poutníky
sestra Anežka Bednářová

Suverénní řád Maltézských rytířů České velkopřevorství

Počátky tohoto rytířského řádu nutno hledat ve špitálním bratrstvu u kostela Santa Maria Latina v Jeruzalémě. Po dobytí Jeruzaléma křižáckými vojsky v roce 1099 došlo k založení nového kostela zasvěcenému sv. Janu Křtiteli a rozšíření špitálu. Nově organizovanou strukturu vtiskl společenství špitálních bratří a rytířů bl. Gérard a přijal pro ně řeholi sv. Augustina. Řád se dočkal uznání papežskou bulou Paschala II. roku 1113. V ní obdržel i rozsáhlá privilegia, která byla v průběhu 12. století dále posilována. Náplní řeholního společenství byla od samého počátku vedle vojenských aktivit na ochranu křesťanské víry také péče o nemocné a strádající. Společenství bylo složeno jak z rytířů - řeholních laiků, tak duchovních – kněží. Již v raném středověku se řádová centra rozšířila po všech křesťanských zemích a to bez ohledu na národnostní rozdíly. Centrem v čele s voleným velmistrem potvrzovaným papežem se stal po pádu Jeruzaléma v roce 1187 Akkon. I ten však roku 1291 jako poslední křesťanskou pevnost ve Svaté Zemi dobyla muslimská vojska. Řád se uchýlil na ostrov Rhodos. Postupem času se sídlo velmistra přesunulo na Maltu a nakonec v 19. století do Říma.

Nejstarší údaj o založení řádové komunity v českých zemích pochází z roku 1156 a je spojen s návratem krále Vladislava I. z 2. křížové výpravy. Společenství rytířů jej velmi zaujalo a rozhodl se je uvést do Prahy. Pro výstavbu komendy určil místo na předmostí Juitina mostu. Vybu- doval zde i chrám zasvěcený Matce Boží s přídomek- em „pod řetězem na konci mostu“. Následně ve středověku dosáhli johanité na našem území nebývalého rozšíření. Jejich další rozvoj přerušila husitská reformace. V období 17. – 18. století se řád dokázal majetkově zotavit a nabýt ztracené pozice v zemských správních orgánech. K potla- čení řádové činnosti opět došlo především v obdobích nacistické a komunistické diktatury.

V současnosti stojí v čele Českého velkopřevorství v pořadí již 69. velkopřevor Frà Karel Paar O.Melit. Řád má 107 členů - rytířů, z toho je 14 kněží. Jeho činnost vychází z tradičního poslání daného stanovami. Věnuje se plně charitativní činnosti a podpoře nemocných. Čes- ké velkopřevorství je zřizovatelem Vyšší odborné školy zdravotnické Suverénního řádu maltézských rytířů v Pra- ze a Základní školy Maltézských rytířů na Kladně, nově také Gymnázia Suverénního řádu maltézských rytířů ve Skutči. Praktická pomoc trpícím a potřebným spočívá především na řádem založené Maltézské pomoci o.p.s. v Praze, která má pobočky v některých diecézích. Maltéz- ská pomoc o.p.s. působí také v Českých Budějovicích a okolí. Veškerá aktivita je financována z vlastních zdrojů, zdrojů svých členů a dobrovolných darů. Modlitbou v řádovém kostele děkují všem dobrodincům, kteří soucítí s trpícími a chudými. Finanční dary je možné posílat na účet č.: 19-5443420277/0100, do zprávy pro příjemce uvést: DAR.

Králíky 2009 aneb Letní putování mládeže

Všem mladým od 14-ti let nabízíme jedinečnou příležitost společného putování na Horu Matky Boží u Králík, která je významným mariánským poutním místem královéhradecké diecéze!

Ve dnech 10. - 14. srpna je připraveno deset různě dlouhých a různě náročných pěších tras ze všech koutů diecéze a ani cyklisté nebudou ošizeni. Jednotlivé trasy připravují kaplani pro mládež s vikariátními zástupci. U nich získáte všechny informace a oni také očekávají vaše přihlášky. Kontakty na www.diecezchh.cz nebo na DCM.

Pro všechny mladé poutníky je na páteční večer (14. 8. 2009) připraven program v areálu kláštera. Kromě vigilie slavnosti Nanebevzetí Panny Marie, je připraven také koncert jilemnického společenství Vavříneček, bude příležitost ke společné i osobní modlitbě, rozhovorům, svátosti smíření. Pro nespavce bude možnost celonoční adorace, shlédnutí filmu a následné diskuse nebo neformálního popovídání v čajovně.

V sobotu 15. srpna 2009 se potom všichni zapojíme do programu Diecézní pouti. Začneme v 9.00 hod. ranní modlitbou a od 10.00 hod. budeme společně s diecézním biskupem

PĚŠÍ TRASY:

Vikariát Chrudim

Trasa: Litomyšl – Rudoltice – Jakubovice – Králíky
 Sraz účastníků: Litomyšl, autobusové nádraží, 12. 8. 2009 v 9.00 hod.
 Kontaktní osoba: P. Zdeněk Mach, 603 275 062, zdenekmach@quick.cz

Vikariát Havlíčkův Brod

Trasa: Jevíčko – Svojanov – Lázek – Králíky
 Sraz účastníků: Jevíčko, železniční stanice na znamení, 12. 8. 2009 ve 12.00 hod.
 Kontaktní osoba: Stanislav Ernderle, 608 340 386

Vikariát Hradec Králové

Trasa: Hradec Králové – Třebechovice (vlakem) – Častolovice – Litice – Nekoň – Králíky
 Sraz účastníků: Hradec Králové, nádraží ČD, 11. 8. 2009 v 8.00 hod.
 Kontaktní osoba: P. Jan Šlégr, 604 911 341, don.jan@seznam.cz

Vikariát Jilemnice + Trutnov + Náchod

Trasa: Náchod – Vesmír – Rokytnice v Orl. h. – Králíky
 Sraz účastníků: Náchod, nádraží ČD, 12. 8. 2009 v 9.00 hod.
 Kontaktní osoba: Jiří Lukeš, 777 662 836

Vikariát Pardubice

Trasa: Pardubice – Vysoké Mýto – Opatov – Štítý – Králíky
 Sraz účastníků: Pardubice, kostel sv. Bartoloměje, 11. 8. 2009 v 9.00 hod.
 Kontaktní osoba: P. Miloslav Brhel, 728 147 722, brhel-mil@centrum.cz

Vikariát Humpolec

Trasa: Světlá n. S. – Č. Třebová (vlakem) – Výprachtice – Červená Voda – Králíky

Mons. Dominikem Dukou, OP slavit mši svatou. Po poledni si budou všichni přítomní moci vybrat z alternativní nabídky přednášek, sportu apod. Následovat bude katecheze generálního vikáře Mons. Tomáše Holuba na téma „Ve víře jsme hlasatelé, nikoliv údržbáři.“ Den zakončí slavnostní požehnání.

Ilustrační foto; archiv DCM

Sraz účastníků: Světlá n. S., nádraží ČD, 11. 8. 2009 ve 13.20 hod.

Kontaktní osoba: Jana Dománková, 723 301 645, DomankovaJ@seznam.cz

Vikariát Ústí nad Orlicí

Trasa: Ústí nad Orlicí – Jablonné n. Orl. – Králíky
 Sraz účastníků: Ústí nad Orlicí, děkanství, 12. 8. 2009 v 18.00 hod.
 Kontaktní osoba: Magda Motlová, motlovamagda@seznam.cz nebo P. Vladislav Brokeš, v.brokes@seznam.cz

Vikariát Kutná Hora - Poděbrady

Trasa: Kutná Hora – Javorník (vlakem) – Rychlebské Hory – Kralický Sněžník – Králíky
 Sraz účastníků: Kutná Hora, nádraží ČD, 10. 8. 2009
 Kontaktní osoba: Katka Telecká, brehulka@gmail.com

Vikariát Jičín

Trasa: Hořice – Jaroměř – Rychnov n. Kn. – Králíky
 Sraz účastníků: Hořice, fara, 10. 8. 2009 v 9.00 hod.
 Kontaktní osoba: P. Pavel Rousek, 777 663 140

Vikariát Rychnov n. Kněžnou + Vesmír

Trasa: Deštné v Orl. h. – Králíky
 Sraz účastníků: DCŽM Vesmír, 12. 8. 2009 v 9.00 hod.
 Kontaktní osoba: Vesmír, 494 663 140, dczm.vesmir@atlas.cz

CYKLOTRASA

Vikariát Chrudim

Trasa: Hlinsko – Vysoké Mýto – Králíky
 Sraz účastníků: Hlinsko, fara, 13. 8. 2009 ve 14.30 hod.
 Kontaktní osoba: Pavel Sodomka, 776 608 854, sodomkapavel@seznam.cz

Setkání pro krásnější svět

Více než pět set účastníků zavítalo v sobotu 30. 5. 2009 do České Třebové na 7. celostátní Misijní pout' a 4. Misijní den dětí. Akci organizoval ústecko-orlický vikariát a Papežská misijní díla.

Misijnímu dni předcházela bohatý týdenní předprogram, jehož součástí byly výstavy, videoprojekce, besedy a setkání ve městech a obcích celého vikariátu. Besedy na zajímavá témata vedli například Rada Tesařová, malířka ze Zambie, P. Jiří Šlégr, národní ředitel PMD, Václav Žáček, cestovatel, prof. Ludvík Armbruster, SJ - děkan katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy či P. Leoš Ryška, SDB - ředitel TV NOE.

Ze mše svaté

Sobotní program začal v 10.00 slavnostní mší svatou. Spolu s přibližně dvaceti kněžími ji celebroidal světící biskup královéhradecké diecéze Mons. Josef Kajnek. Během bohoslužby slavnostně přijal do Misijního díla dětí 15 nových členů. Přímou v České Třebové tak vzniklo nové Misijní klubko, v Česku již stovčatépáté. Přinášení obětí darů a přímlyvy za všechny kontinenty měly na starosti děti, jejichž kostýmy symbolizovaly příslušníky nejrůznějších národů. Po mši svaté vyhlásila loňská Česká miss Eliška Bučková 24 výherců Velké misijní soutěže misijní klubek. Místní farníci připravili misijní jarmark a pestrou nabídku soutěží i her pro děti. Nechybělo ani vystoupení skupiny historického šermu Lucrezia a malý hudební festival. Mezi účinkujícími nechyběli Jaroslav Rybka se sborem z Anenské Studánky, Faifr - sbor z Vysokého Mýta, Otakar - sbor z Vysokého Mýta, Bendl - pěvecký smíšený sbor z České Třebové, dudácká kapela z Domažlic a skupina Oboroh. Účastníci Misijní pouti měli možnost seznámit se s činností a materiály PMD. Misijní den zakončila Svato-dušní vigilie v kostele sv. Jakuba.

Misijní pouti se zúčastnil P. Miloš Kolovratník, administrátor farnosti Česká Třebová a vikář ústecko-orlického vikariátu, Jaroslav Zedník, starosta města Česká Třebová, P. Jiří Šlégr, národní ředitel PMD, Bronislava Halbršátová, ředitelka PMD za královéhradeckou diecézi, P. Jiří

Doležel, ředitel PMD za olomouckou arcidiecézi, moderátorka Kateřina Rýznarová a další.

„Myslím, že díky Misijní pouti v České Třebové svět skutečně zkrásněl. To znamená, že se akce povedla. Na pouti jsem viděl mnoho lidí, kteří odjížděli opravdu nadšení. Ke kráse přispěla velká řada organizátorů, kteří celou akci již mnoho měsíců předem ve svém volném čase a s láskou připravovali. Láska dělá člověka krásnějším. Té nejhezčí lásce a kráse se můžeme učit a čerpat ji prostřednictvím modlitby od Boha. Těm, kteří jakýmkoliv způsobem úspěch pouti podpořili, upřímně děkuji a vyprošuji jim Boží pokoj a požehnání!“, zhodnotil misijní pout' P. Jiří Šlégr.

Výtěžek celého dne podpořil projekt Papežského misijního díla dětí v Zambii. Zajištění jídla, ubytování, ošacení, vzdělání a lékařské péče pro 200 sirotků a dětí trpících kvůli nemoci HIV/AIDS. Pro zájemce bude k dispozici na DVD filmový dokument „Pro krásnější svět“ se záběry z celé akce.

Bronislava Halbršátová

Kontakt: Papežská misijní díla, 543 51 Špindlerův Mlýn 33, tel. 499 433 058, 604 838 882, email: info@misijnidila.cz, www.misijnidila.cz

Adresa diecézní ředitelky PMD:

Mgr. Bronislava Halbršátová, 517 56 Slatina nad Zdobnicí 309, tel. 731 598 992, e-mail: bronislava.halbrstatova@seznam.cz

Tanec malých misionářek z Nekoře

Charitní listy

Pomáháme chudým v Indii

Zatímco naše děti si v těchto dnech užívají prázdninových radovánek, v Indii dětem začal nový školní rok. Bohužel ne všichni rodiče si v této vzdálené zemi mohou dovolit posílat své děti do školy. Nejistý a nízký plat indického námezdního dělníka stačí sotva na obživu rodiny. Na školné a další studijní výdaje většinou už nezbývá. Na chudém venkově pak často školu ani nemají, nebo je daleko a těžko dostupná. Problémy s negramotností, nezaměstnaností a velkou chudobou tak Indii trápí i dnes, kdy se tato země s druhou největší populací na světě snaží prodrat mezi ekonomicky vyspělé státy. Kastovní systém tu byl sice v minulém století oficiálně zrušen, ale uvnitř indické společnosti stále přetrvává.

Adopce na dálku®

Určitou nadějí na zlepšení situace chudých indických rodin z nižších kast a jejich dětí jsou rozvojové projekty. Nejznámější z nich je oblíbená Adopce na dálku®, kterou už téměř 10 let realizuje i Diecézní charita Hradec Králové ve spolupráci s indickými diecézemi Belgaum a Bangalore. Někteří dárci prostřednictvím diecézní charity podporují ve studiu chlapce, jiní se rozhodli pro dívku. Do „adopce“ se u nás zapojují jak jednotlivci, tak celé rodiny, studenti, školy, různá společenství lidí a kolektivy zaměstnanců. Díky jejich finanční podpoře mohlo letos do školních lavic znovu anebo úplně poprvé zasednout přes 3500 chudých dětí z indické Karnataky. S ukončeným alespoň základním vzděláním budou mít tyto děti větší šanci najít zaměstnání a zajistit obživu pro svou rodinu.

Kam putují příspěvky od dárců? Jsou z nich v Indii hrazeny školní pomůcky, školné, školní brašna a uniforma, v případě potřeby i cestovní výdaje, dále také strava, základní zdravotní péče a dětský tábor pro každé konkrétní „adoptované“ dítě. Dárci mají možnost být s dítětem v kontaktu prostřednictvím korespondence. Každý rok také dostávají jeho vysvědčení, a tak mohou sledovat studijní výsledky svého „adoptovaného“ školáka nebo školáčky. Na řádnou školní docházku těchto dětí dohlížejí indiští koordinátoři projektu. Slabším studentům poskytují hodiny doučování.

Prázdninové tábory

Stejně jako kluci a holky u nás, tak i děti v Indii se těší na tábor. Léto je ale pro Indii obdobím monzunových dešťů, proto tam mají školáci velké prázdniny už v dubnu a květnu. Letos si „adoptované“ děti tábor zase jaksepatří užily – oblíbený tanec a zpěv, hry a sport, nechyběl ani výlet (na obr.) a táborový oheň. Kluci a holky mají možnost při těchto aktivitách projevit svůj talent, navazují přátelství s vrstevníky, učí se týmové činnosti, pravdomluvnosti, upřímnosti a dalším dobrým návykům. Děti tu procházejí také lékařskou prohlídkou.

„Vypěstujte tolik stromků, kolik můžete, všude, kde můžete, a budete mít čerstvý vzduch a dobré zdraví,“ pobízel děti indický arcibiskup Most. Rev. Dr. Moras při zahájení letošního tábora se zaměřením na ekologii v oblasti Bangalore a loučil se slovy: „Péči o životní prostředí by měl být věnován stejně velký zájem, jaký věnujete péči o své vzdělání.“

pokračování na str. 14

IKD 7-8/2009

Domov sv. Josefa pro nemocné
roztroušenou sklerózou v Žirči
u Dvora Králové nad Labem

vás srdečně zve na osm

SVATOANENSKÉ

ZAHRADNÍ SLAVNOSTI
aneb slavnosti bez bariér

1. 8. od 13:00 hod.

Slavnosti ve 13 hod. zahájí **mše sv.**, kterou slouží otec biskup Mons. Dominik Duka OP. **V kostele** pokračuje program pro milovníky vážné a duchovní hudby. Zahraje alternativní hudba **Cizí slova**, písne gotiky, renesance a baroka zazní v podání **Musicy per gaudium** z České Skalice, soprán **Pavly Klepešové** z pardubické konzervatoře doprovodí na varhany **Jakub Stratílek**, závěr patří tradičně varhannímu koncertu prof. **Václava Uhlíře**. Nedávno opravenou zvonkohru rozezná **Vít Havlíček**.

Na nádvoří bude kreslit pohádku **Boris Šlechta** z divadla **Drak**, s maňáskovým divadlem přijede z Jaroměře **Jarka Holasová**, dále vystoupí taneční skupina moderního tance **Angeles dance group** ze Dvora Králové a imitátor **Petr Jablonský**.

V parku si přijdou na své milovníci folku při recitálu písničkáře **Pavla Dobeše** s **Tomášem Kotrbou**. Ze severních Čech zavítají s trampskými písněmi **Stránici**. Kapela z Náchodska **Marolija** zahraje art rock a „zapářit“ si můžete s mládežnicí staříky **Nový Paka** z Hradce Králové. Po celé odpoledne lze zhlédnout i zakoupit **ukázky lidových řemesel a výrobky chráněných dílen**. V secesním altánu bude tradičně **čajovna**, letos obohacena o tóny **tibetských misek a hru na didgeridoo** **Waltera Erbera**.

V Domově bude **Den otevřených dveří**. Děti najdou svůj program na nádvoří, v parku je čeká **dětský koutek** **Mateřského centra Žirafa**, **projíždky na ponících**, **výcvik psů** předvede psí útulek. **Občerstvení** včetně staročeských trdelníků zajištěno.

Vstupné je 50 Kč (děti do 14 let, studenti a důchodci 25 Kč, zdravotně postižení a děti do 3 let zdarma).

Výtěžek poputuje na nákup zařízení pro příjem digitálního signálu a nákup mechanických vozíků.

Akce se koná za podpory Města Dvůr Králové nad Labem a Královéhradeckého kraje.

Více také na domovsvatehojosefa.cz.

Prolnul se svět modlitby, služby i zábavy

Společný den Charity a farnosti v Kutné Hoře – příklad dobré praxe.

Na Boží hod svatodušní proběhl v Kutné Hoře farní den, který se pomalu v tomto čase stává tradicí.

Výjimečný byl v tom, že v jeho rámci proběhla oslava 15. výročí Oblastní charity Kutná Hora. Nápad tyto události sloučit vyšel od pracovníků Charity, kteří jsou zvyklí se angažovat na akcích farnosti. Vedle je k tomu především snaha ubrat na počtu událostí, které v tomto období probíhají. Přiblížit k sobě lidi, kteří se v běžném životě mívají, představit aktivity, o kterých farníci jenom čtou v propagačních tiskovinách, pozvat klienty do prostředí farnosti.

Myšlenka se jevila dobrá, v období příprav se objevily pochybnosti, zda to byl šťastný nápad. Jako vždycky největší díl práce zůstal v rukou obvyklých tahounů. Někteří do toho spadnou díky tomu, že pracují v církevních institucích. Pracovníci správy kláštera sv. Voršily a církevního gymnázia. V jejich areálu se totiž akce tohoto druhu vždycky odehrávají. Všichni zainteresovaní si uvědomovali, že se využívá potenciál církevních organizací (klášter, škola, farnost, Charita) a že zdar akce je založen především na dobré vůli angažovaných jednotlivců. Pracovníci Charity sestavující program se snažili zapojit lidi z farnosti, což kladlo své nároky na komunikaci.

V průběhu příprav začalo napětí povolovat, ukázalo se, jak je dobré oslovit lidi, kteří někdy stojí stranou, a přitom rádi přijdou, pomohou a cítí se tím i potěšeni. Nedá se napsat, že společným jmenovatelem byla víra v jediného Pána, protože někteří ze zaměstnanců Charity přišli z loajality vůči svému zaměstnavateli, nikoliv z přesvědčení. Přesto odvedli perfektní práci. Všichni přispěli k dobré náladě, kterou nezkalil ani déšť.

Ukázalo se, že i mimo tříkrálovou sbírku se charitáci a farníci rádi potkají a dokáží si být lidsky blíží.

Co všechno se tedy odehrálo – společná mše sv., společný oběd z pokrmů jednotlivých dárců, výstava o činnosti Charity, koncert farní hudební skupiny Kukakaka, dvě divadelní představení, z toho jedno vystoupení dětí ze sprátené farnosti Skuteč a jedno v provedení místní ochotnické skupiny, která nemá s církevními institucemi nic společného. K vidění bylo tvírlingové vystoupení Josefa Hlaváčka, vice-mistra světa v této disciplíně, jehož maminka v Charitě pracuje. Program byl doplněn o rukodělné dílny a hry dětí. Pozdní odpoledne bylo vyplněno adorací

v klášterním kostele a večer končil koncertem vážné hudby a ochutnávkou vín.

Nedělní oslavě předcházela páteční koncert zpěvačky Feng-ŷun Song v kapli Božího těla, určený široké veřejnosti.

Propojení všech těchto aktivit otevírá dveře církve – jedině otevřenými dveřmi může vejít člověk.

Marie Macková

Domky pro chudé

V rámci Adopce na dálku® jsou v Indii realizovány také návazné humanitární projekty zaměřené na podporu výstavby bydlení a vzdělávacích zařízení pro chudé. Jedním z nich je projekt *Domky pro chudé*, který

před 6 lety zahájila partnerská indická diecéze Belgaum. Jde o výstavbu nebo opravu nenáročných domků pro chudé rodiny bez důstojného přístřeší. Ve většině případů jde o vdovy s dětmi nebo mnohočetné rodiny, které přišly o bydlení v důsledku živelní události nebo je sužuje nemoc některého z členů rodiny. Díky podpoře našich dárců bylo pro nejchudší rodiny v Belgaum postaveno už 42 domků a 16 bylo opraveno. Příslušníci těchto rodin se často snaží při stavbě domku vypomoci alespoň vlastní prací.

Chinappa a Carmel Kuri z Guledgud v diecézi Belgaum mají 8 dětí, 2 žijí v manželství, další studují. Jsou velmi chudí a žijí se jako námezdní dělníci. Dříve bydleli v boudě z bláta. V rámci projektu *Domky pro chudé* bylo jejich obydlí opraveno. Rodina pomáhala při stavbě a je dárcům nesmírně vděčná.

Škola v Manchhe

Dalším návazným projektem „adopce“ je výstavba internátní školy, která byla před 5 lety zahájena v Manchhe na území diecéze Belgaum. Od jara 2006 navštěvují tuto školu děti z chudých venkovských rodin, většina z nich je zapojena do Adopce na dálku®. Mají zde šanci získat potřebné vzdělání. Ve škole je pro ně zajištěna veškerá péče i ubytování. Tato škola je jednou z mála v Karnatace, kde se vyučuje místním úředním jazykem kannada.

Také díky našim štedrým dárcům může internátní škola v současné době navštěvovat 55 dětí. Loni bylo dokončeno

škola v Manchhe. Aktuálně je potřeba zajistit zastřešení umývárny ve škole, protože v létě přichází období dešťů.

zděné oplocení areálu školy, podařilo se vybudovat umývárnu a dostavět studovnu. I když je větší část budovy v provozu, není úplně dokončena. Je potřeba ještě zajistit zastřešení umývárny, vybavit studovnu a také ložnice internátu potřebným nábytkem a zařízeními.

Kostel sv. Josefa a vzdělávací středisko

Výstavbu kostela sv. Josefa a vzdělávacího střediska pro chudé v indickém Mansapuru podpořily tisíce našich dárců ve veřejné sbírce *Hledáme tisíc Josefů*. Sběrka byla zahájena v březnu 2007 a její výtěžek zatím činí bezmála 1 mil. Kč. Po překonání řady byrokratických průtahů se indickým partnerům už podařilo získat vhodný pozemek pro stavbu kostela a vzdělávacího střediska v Mansapuru do vlastnictví diecéze Belgaum. V březnu 2009 byl položen základní kámen a v květnu se začalo stavět.

Děkujeme všem dárcům, kterým není lhostejný život chudých lidí v Indii. Díky všem, kteří otevírají dětem z nejchudších indických rodin cestu ke vzdělání.

Jana Karasová

AKTUALITY

Ocenění pro Rodinné centrum Kubiček

PŘELOUČ: Rodinné centrum Kubiček Charity Přelouč obdrželo v červnu certifikát *Společnost přátelská rodině*, který každý rok uděluje Síť mateřských center ČR. Ocenění je určeno osobám a společnostem, které se významně zasloužily o podporu rodin a rodinné politiky. Letos poprvé byly v Pardubickém kraji předány tyto certifikáty i na místní úrovni, v Přelouči 1. června. Záštitu nad touto aktivitou převzal náměstek hejtmána Roman Línek, který osobně předal certifikáty všem devíti oceněným. Mezi nimi jsou také Městská knihovna Přelouč, ZUŠ Přelouč, Klub maminek Sluníčko a Junák Přelouč. Ocenění získala dále ZŠ Smetanova Přelouč, která byla nominována maminkou postiženého žáka Radima za přístup všech zaměstnanců, vedení i učitelů. „*Díky ochotě, vstřícnosti a obětavosti mohl syn pocítovat chvíle radosti a cítit se jejich plnohodnotným žákem,*“ napsala maminka. Oceněn byl rovněž Radimův osobní asistent Zdeněk Šrek za svědomitou práci. Certifikát byl udělen i Oddělení sociálně právní ochrany dětí za citlivý přístup k dětem a podnikateli p. Luňákovi, který nezištně podporuje sportovní aktivity Orla Přelouč s mládeží. Krajské kolo se koná na podzim v Chrudimi. (Charita Přelouč, www.charitaprelouc.cz)

Děti dětem

LETOHRAD: V pátek 29. 5. ožily prostory Oblastní charity Ústí nad Orlicí v Letohradě dětskými hlasy. Stejně jako v minulých letech nás navštívily děti z Mateřské školy U Dvora. A opět nepřišly s prázdnou, opět se Charita proměnila v ráj hraček. Letos byly děti tak štědré, že paní učitelka musela přijet autem naloženým nejméně 8 pytlí a velkou krabicí plnou hraček!

A pro koho tolik hraček? Poputují do Pobytového střediska žadatelů o azyl v Kostelci nad Orlicí, kde udělají radost dětem žadatelů. Za poslední roky se v letohradské MŠ U Dvora vytvořila pěkná tradice, kdy děti žijící v dostatku darují své, často oblíbené, hračky dětem, které jsou potřebné. Tímto jim za to chceme poděkovat! (zaměstnanci Oblastní charity Ústí n.Orlicí, www.uo.caritas.cz)

Soutěžní odpoledne pro tříkrálové koledníky

PŘIBYSLAV/HAVL. BROD: Poslední květnové sobotní odpoledne v Přibyslavi patřilo tříkrálovým koledníkům, soutěžím a poděkování za pomoc. Sektání, na které dorazily dvě stovky koledníků, završila slavnostní mše sv.

Všechny nemile překvapilo chladné a deštivé počasí. V okolí kostela a fary byla původně připravena asi kilometrová soutěžní trasa, která měla symbolizovat putování tříkrálových koledníků od domu k domu. Bohužel

po 13. hod. zmařil poslední naděje organizátorů prudký déšť, a tak se všichni přesunuli do sportovní haly, kterou pro tento případ bezplatně poskytnulo Město Přibyslav. Děti tu změřily své síly v celkem 11 soutěžích s tříkrálovou tematikou jako např. ve výrobě tříkrálové koruny (na obr.), skládání písmen K+M+B z víček od PET lahví, určování, kolik korun je v pokladničce hmatem či hře koledy *My tři králové jdeme k vám*

na xylofon. Na farním dvoře pak děti mohly směnit nasbírané body v soutěžích za ceny a občerstvit se.

Podvečerní slavnostní mše sv. v přibyslavském kostele Narození sv. Jana Křtitele, kterou celebroidl prezident Diecézní charity HK Mons. Suchár, se nesla v duchu poděkování za ochotu a pomoc tříkrálových koledníků. Byla zdůrazněna myšlenka návštěv, zvěstování Boží lásky pro všechny a realizace společného Božího díla. Symbolika tří králů byla i v nesených darech – královská koruna, prošlapané boty, polštář připomínající únavu po koledované cestě a dárek, kterým koledníci obdarovávají i jsou obdarováni. Mons. Suchár v závěru mše ocenil a drobným dárkem odměnil 10 koordinátorů, kteří mnoho let, většina od úplného začátku, organizují tříkrálové koledování ve své obci či městě. (Bc. Anna Blažková, www.charitahb.cz)

Afrika našima očima

V pátek 22. 5. se konala ve Skaut klubu v Havlíčkově Brodě beseda se zdravotní sestrou Terezií Hurychovou na téma „Afrika našima očima aneb Lékaři bez hranic pomáhají“.

Terezie Hurychová se před 7 lety rozhodla stát členkou organizace Lékaři bez hranic a jezdit s ní po světě na humanitární misie. „*K tomuto rozhodnutí mě přivedl televizní dokument o genocidě ve Rwandě v roce 1994. Viděla jsem tam sestřičky a doktory, jak pomáhají lidem, a řekla jsem si, že i já bych chtěla pomoci,*“ zdůvodňuje tato mladá zdravotní sestra. Na besedě vyprávěla o třech afrických zemích, kde působila, o Čadu, Nigeru a Burundi. Celý večer se nesl v duchu života lidí třetího světa a charitativní pomoci těmto lidem a zemím. Ve všech zemích, kde pomáhala, byl velký problém s hygienou a s dostupností do oblastí, kterým se říká konfliktní zóny. To znamená, že tam není lékařská péče, protože tam nepůsobí ministerstvo zdravotnictví.

„*Například v Burundi byla velmi vysoká novorozenecká a mateřská úmrtnost. Porodů císařským řezem se musely provádět jen v lokální anestezii, ale přesto měly velkou úspěšnost. Maminky ale musely putovat několik hodin pěšky do stanice, kde mohly porodit,*“ vyprávěla Terezie. „*V Nigeru zase byla problémem velká podvýživa dětí i dospělých, neb z důvodu velkého sucha byla malá úroda. Nakonec ale i tuto malou úrodu, na níž byli lidé závislí, zkonsumovaly kobylky,*“ vzpomínala.

Své vyprávění o zážitcích a zkušenostech z misí doprovázela Terezie diapositivy, africkou hudbou a výstavou fotografií. O přestávce mohli návštěvníci ochutnat pravou keňskou kávu, čaje z Afriky a stylové dobroty. Produkty byly zakoupeny v rámci fair trade (spravedlivého obchodu) a část z prodeje čokolád i kávy jsme přispěli na pomoc dětem postiženým nemocí AIDS.

Besedu pořádala Charita ČR a Multikulturní centrum Praha ve spolupráci s Oblastní charitou Havlíčkův Brod. Návštěvníci odcházeli obohaceni o nové poznatky o zmíněných afrických zemích. Zazněla také slova dojetí a překvapení nad odvahou této mladé zdravotní sestry, která se v rámci své práce ve světě nejdříve dostala i do situace ohrožení života a zdraví.

Daniela Málková
Oblastní charita Havlíčkův Brod

... Vzdělávání ...

**Semináře
pro zdravotní sestry****Termíny pro podzim 2009:**

- 16. 9.** Problematika chronické bolesti z bio-psycho-sociálního pohledu
- 24. 9.** Šikana v zařízeních sociální služby
- 1. 10.** Základy rehabilitačního ošetřovatelství
- 6. 10.** Poruchy chování ve stáří a sexualita seniorů
- 20. 10.** Péče o nemocné roztroušenou sklerózou
- 29. 10.** Péče o klienty s Parkinsonovou chorobou
- 10. 11.** Péče o klienty s Diabetes mellitus
- 19. 11.** Demence, Komunikace a asertivita v práci sestry
- 26. 11.** Nové postupy v přednemocniční první pomoci

Semináře pro zdravotní sestry (s možností získání kreditů) pořádá Oblastní charita Červený Kostelec ve spolupráci s Curatio v edukačním centru Háčko (možnost ubyt. a stravování).

Informace a přihlášky: Mgr. M. Frybová, Háčko (Manž. Burdychových 245, 549 41 Červený Kostelec), tel. 491 420 121/34, frybova@hospic.cz, www.ochck.cz.

**ŠIKOVNÉ RUCE
PRO HOSPIC 2009**

Oblastní charita Červený Kostelec, středisko Hospic Anežky České, srdečně zve všechny šikovné děti, mládež i dospělé k účasti v této soutěži o nejlepší vlastnoručně vyrobený výrobek věnovaný pro hospic.

Soutěž probíhá ve 3 kategoriích (1. kat. děti do 9 let, 2. kat. děti 10 - 18 let, 3. kat. dospělí). **Na výrobek** prosím nalepte štítek se jménem a příjmením, bydlištěm vč. PSČ, případně s tel. č., kategorií a prodejní cenou. **Výrobky můžete předat do 25. 9. 2009 osobně nebo poštou do střediska Háčko, Manž. Burdychových 245, PSČ 549 41 Červený Kostelec.**

Vernisáž prodejní výstavy a vyhlášení vítězů proběhne v předvečer „Světového dne hospicové a paliativní péče“ 9. 10. 2009.

Výtěžek akce bude věnován na provoz a rozvoj domácí hospicové péče.

**DĚKUJEME ZA STÁLOU PŘÍZEŇ
A TĚŠÍME SE NA VAŠÍ ÚČAST!**

Informace: pí Wagenknechtová, tel. 491 610 330, wagenknechtova@hospic.cz. Více na www.hospic.cz.

Pobytové středisko otevřelo dveře

Pobytové středisko MVČR, tzv. uprchlický tábor, je zařízení pro čekatele na azyl. V běžném dni funguje jednostranně – zevnitř ven. Zvenku dovnitř se bez zvláštního povolení nedostanete. A tak využívám možnosti Dne otevřených dveří, kdy mohu vstoupit i neohlášeně.

Kosteletci

Cestou jsem se zastavila v místním pohostinství. Je doba oběda, v lokále je plno, a tak usedám ke stolu, kde už jeden host sedí. Dáváme se do řeči. Zajímá mě jeho názor na přítomnost cizinců ve městě. „No, je to strašný,“ povídá, ale nic konkrétního dál se nedovídám. A tak z útržků, které o životě cizinců v Kostelci oba máme, skládáme mozaiku. Můj společník u kávy pracuje na montážích, domů jezdí jen na víkend. „No, my vlastně, když skončíme v práci, tak si taky zajdeme na tři „rohlíky“ (a ukazuje na půllitr piva před sebou), a protože je ještě brzo, dáme si další a třeba ještě jedno.“ K tomu jsme se dobrali, když mi tlumočil výtky Kosteleckých na to, že cizinci rádi pijí. A v závěru mě ujišťuje, že „všichni nejsou takoví, to je jasný, ty, co jsou tu s rodinami, ty jsou slušní.“ Dneska je Den otevřených dveří v táboře, říkám mu. Šel byste se podívat? A on své jednoznačné „ne“ doplňuje: „Znám to tam, vždyť jsem jim to jako stavař připravoval, ještě než sem přijeli.“

Děti jako děti

V táboře se mne ujímá sociální pracovnice a provádí mě po objektu. V areálu je 6 budov, jedna přijímací, kde funguje nonstop služba, jsou tam kanceláře pracovníků a nahoře v patře chráněné bydlení pro samostatné ženy a matky s dětmi. V suterénu druhé ubytovny jsou 2 dílny pro zájemce z řad cizinců. Řezbářskou vede Mgr. Khanbekyan z Arménie a dílnu ručních prací jeho žena Zina. Obě spravuje Diecézní charita HK. V budově volnočasových aktivit se setkávám se skupinou jiných návštěvníků. Jsou to žáci 7. tř. ZŠ (foto 1) s paní učitelkou Věrou Žižkovou. „Už léta sem do výtvarné dílny chodíme s dětmi pracovat, máme tu daleko více možností než ve třídě,“ říká paní učitelka. Se spolužáky dílnu navštívil i chlapec Šervan, jehož současným domovem je právě pobytové středisko. Přestože do školy chodí teprve 2 měsíce, je s dětmi jedna parta, a dokonce se zdá, jak je tak pozorují, že je dokonce středem zájmu. „Naše děti jsou na to zvyklé,“ potvrzuje mi paní učitelka. „Jazyková bariéra bývá značná, ale u některých dětí jsme se setkali s tím, že byly velice úspěšné, dokonce nás jeden chlapec reprezentoval na olympiádě z českého jazyka, původně Ukrajinec.“ Dalo by se tedy říct, že mají větší snahu, zajímá mě. „Snaha i vybavenost zvládat učivo je různá. Některé děti mají ctižádostivost, snaží se všechno pojmout a zvládat, některé nemají takový zájem nebo podporu rodiny. Je to stejné jako u našich. Děti jako děti. Problém je v tom, že ony zatím tu perspektivu, že tu zůstanou, nemají. Kdyby ji měly, bylo by to pro ně daleko víc motivující.“

Až dozpíváš tu písničku

Zájem veřejnosti podívat se, jak vypadá život v táboře, byl letos poměrně veliký. Jedním ze zájemců z řad veřejnosti byl folkový písničkář Pavel Dobeš. „Prohlédl jsem si celý areál, navštívil hudební dílnu Alviny Aghajanyan, která mě svým zpěvem na loňském společném koncertu v Hradci Králové ohromila, ochutnal jsem speciality dagestánské, čečenské a arménské kuchyně, v knihovně jsem si počítl v zajímavých knihách, ale nejvíce mě zaujaly fotografie a hlavně popisky k nim. Zajímá mě, kdo je autorem těch fotek a veršů, a tak jsem se seznámil s paní Špinlerovou.“ (foto 2) Paní Iva Špinlerová z Diecézní charity HK v táboře vyučuje češtinu a o vztahu, jaký má k utečencům a jejich dětem, vypovídají následující ukázky jejich veršů:

Až dozpíváš tu písničku,
vyber si něco z košíčku.
Vyber si, co by sis vzal rád.
„Abych tu zůstal napořád!“

V mámině náručí má domov malinka.
Kdepak jen domov svůj má moje maminka?
Jsme lidé jako vy, jen nevíme si rady.
Úsměv vás stojí víc, než otočit se zády?

Projekty Diecézní charity HK na pomoc cizincům a uprchlíkům spolufinancují Evropský uprchlický fond, SUZ MVČR a Královéhradecký kraj.

Prázdninová příloha

Pout' po stopách apoštola Pavla v Řecku

Rok věnovaný apoštolu Pavlovi vedl křesťany na celém světě k organizování různých aktivit jak v oblasti vzdělávání, tak modlitby. Rád bych Vás proto seznámil s poutí, kterou po stopách apoštola Pavla na území dnešního Řecka vykonala skupina poutníků zejména z naší diecéze v čele s otci biskupy Dominikem Dukou a Josefem Kajnekem. Tato pout' byla nabídnuta především kněžím, proto mezi poutníky převažovali právě oni; dále byli ve skupině přítomni dva jáhni a deset dalších věřících. Na cestu jsme se vydali autobusem 11. 5. 2009 v 6.00 hod. z Hradce Králové. Do Řecka jsme dorazili po souši druhý den ráno, zatímco při zpáteční cestě jsme použili trajektu z Patrasu do italské Ancony. Domů jsme se vrátili 21. 5. 2009 v ranních hodinách. Za zdárný průběh celé pouti patří poděkování jak CK VOMA, tak Poutnímu centru.

Přestože jsme se vydali hlavně na místa spojená s apoštolem Pavlem, nechtěli jsme se omezit jen na ně, protože k pochopení novozákonního poselství je užitečné znát širší kulturní souvislosti. Příspěvky, které pravidelně během pouti zaznívaly z úst naší průvodkyně Markéty Strnadové, P. Jana Šlégra a otce biskupa Dominika, vytvářely pěknou mozaiku. Jestliže studentka Markéta kromě organizačních záležitostí nás uváděla do reálií antického i současného Řecka, P. Jan Šlégr nás četbou a komentářem patřičných úryvků ze Skutků apoštolů připravoval na prohlídky míst

Mše svatá v Athénách

Nápis v kameni v Korintu - upomínka na křesťanského úředníka spojených s apoštolem Pavlem a otec biskup Dominik nám přibližoval historicko-politickou situaci států, kterými jsme projížděli. Rovněž přednesl některá důležitá sdělení ze závěrečného dokumentu Plenárního sněmu.

Během našeho putování jsme měli možnost slavit každý den mši svatou, z toho třikrát na místech, která známe z Nového zákona: v Soluni, v Kavale (ve Sk 16,11 je tento přístav uveden jako Neapol) a v Athénách. V Soluni spravuje katolickou farnost komunita lazaristů; v Kavale vzdálené 171 km od Soluně katolický kněz trvale nesídlí; v Athénách jsme byli velmi mile přijati v samotné katedrále a po mši svaté nás přišel pozdravit tamější arcibiskup Nikolaos Foscolos, který nás seznámil s podmínkami, ve kterých se katolická církev v Řecku nachází (rozhovor s ním naleznete dále v tomto čísle IKD). Tato setkání byla pro naši pout' důležitá, neboť jsme měli možnost navzájem zakusit společenství církve a povzbudit se v životě z víry.

Z míst, která přímo souvisejí s pobytem apoštola Pavla, jsme dále navštívili Filipy, Verii (ve Sk 17,10 se nazývá Beroa) a Korint. Ve Filipech a v Korintě jsou rozsáhlé archeologické vykopávky, které dávají tušit velikost a uspořádání antických řeckých měst. Z křesťanských památek bych zmínil alespoň jednu, která je k vidění v Korintě, nedaleko divadla: jedná se o nápis vytesaný v kameni (viz obrázek), který zní: „//RASTUS PRO

Kláštery Meteora

Mozaika v klášteře Osios Lukas

AEDILE S. P. STRAVIT“ a v překladu znamená „Erastos nákladem vlastním položil [toto dláždění] na památku svého úřadu aedile“. Úředníci v Korintě byli nazýváni aediles; Erastos tedy učinil předvolební slib, kterému po svém zvolení dostal. Svým darem umožnil 15 000 návštěvníků divadla kráčet po kamenné cestě. Apoštol Pavel napsal z Korintu list Římanům, v jehož závěru Erastos připojuje své pozdravy coby „správce městské pokladny“ (Řím 16,23) – zřejmě proto, že sám byl křesťanem.

Z dalších řeckých pamětihodností jsme navštívili Verginu, kde ke konci 70. let 20. století byla objevena hrobka Filipa II., otce Alexandra Velikého. Při naší cestě Řeckem jsme nemohli vynechat oblast Meteory, kde se nacházejí kláštery postavené na vrcholcích skalisek. Tato místa byla v minulosti dokonale izolovaná a přístupná jen pomocí provazového žebříku, později nahrazeného systémem navijáků, lan a sítí. Z původních 24 klášterů jich zbylo pouhých pět a nyní již jsou mezi sebou spojeny asfaltovými cestami. Další místa, která neodmyslitelně patří k antickému Řecku, jsou věštitrna v Delfách, Mykény a Olympie (kolébka olympijských her). Nedaleko Delf jsme navštívili také byzantský klášter Osios Lukas (Blahoslavený Lukáš), který tvoří základní památku řecké byzantské architektury a umění.

Společné slavení ranních chval a nešpor cestou v autobuse se stalo nedílnou součástí našeho programu a podtrhovalo tak charakter pouti, při které jsme prosili za celou diecézi i za své blízké. Kéž apoštolův příklad odvahy a nezníčitelné lásky ke Kristu a k hlásání evangelia, je pro každého z nás povzbuzením na cestě za Pánem.

Jan Šlégr; foto: Dominika Bohušová, Karel Moravec

Klášteří chrám v Osios Lukas

Nikolaos Foscolos

Aténský katolický arcibiskup

Vaše eminence, můžete odhadnout, kolik je v Řecku katolíků, jaký je vývoj místní katolické církve, přibývá jejich členů?

V Řecku registrujeme přibližně 50 000 katolíků, kteří jsou původem Řekové, což je asi 0,5 % obyvatel státu.

V posledních letech počet katolíků roste, protože přichází velký počet našich bratří ze všech částí světa. Důvody jejich přítomnosti jsou různé, neboť mezi nimi najdeme jak občany Evropské unie, tak uprchlíky ze zemí třetího světa. Geografické umístění Řecka činí z naší země jiho-východní vstupní bránu do Evropské unie. Proto se k nám dostává mnoho uprchlíků z blízkého a středního Východu. Přichází k nám také mnoho křesťanů z východní i západní Afriky. Další skupinou mezi řeckými katolíky jsou lidé hledající lepší podmínky k životu; přicházejí ze zemí bývalého komunistického bloku (Albánie, Bulharsko, Rumunsko, Ukrajina a Polsko). Z toho důvodu se domnívám, že aktuální počet katolických křesťanů v Řecku přesahuje 300 000 věřících. Je to šestkrát víc, než počet katolíků, kteří pocházejí přímo z Řecka.

Jinými slovy říkáte, že v Řecku je mnohem více katolíků cizinců než Řeků, nepřináší to sebou těžkosti? Například v pastoraaci tedy jazykové bariéry a podobně?

Počet katolíků tak rychle vzrostl během posledních dvaceti let a tím, že se jedná o lidi ze zahraničí, přinesl s sebou samozřejmě hodně pastoračních těžkostí. Katolická církev byla přítomna na několika ostrovech Egejského moře a Jónského moře, v několika městech na pevnině. Zatímco nyní jsou katolíci přítomni po celém Řecku. Chybí nám pastorační centra pro věřící, kteří se nacházejí daleko od již existujících farností. Často se stává, že kněz, aby navštívil své věřící, musí za nimi cestovat 4 - 5 hodin. Dalším pastoračním problémem je jazyková rozmanitost. Neboť mezi albánštinou, polštinou, arabštinou a filipínštinou není nic společného, zatímco italštinu pochopí i ten, kdo umí španělsky či francouzsky. Dalším problémem je různá mentalita věřících – způsob jednání a myšlení. Katolíci přicházející z Afriky či Asie jsou prostě od Evropanů odlišní. Mám - li hovořit v číslech, tak Filipínců je v celém Řecku 45 000, z toho 15 000 v Athénách a Poláků je nyní cca 40 000. Mše svatě kromě řečtiny slavíme také v arabštině, španělštině, italštině, francouzštině a polštině.

Jaká je vlastně struktura katolické církve v Řecku?

Pokud jde o strukturu katolické církve, tak v Řecku působí šest biskupů: čtyři biskupové jsou latinského obřadu, jeden byzantského obřadu a jeden arménského obřadu. Každý biskup latinského obřadu kromě své diecéze spravuje zároveň další oblasti Řecka. Tak např. biskup Corfu (ostrovy směrem k Itálii) je apoštolským administrátorem celého severního Řecka.

V České republice trpíme nedostatkem kněží a řeholníků, jaká je situace u Vás?

V těchto letech naše církve prochází velikou krizí povolání jak kněžských, tak hlavně řeholních. Vstup Řecka do Evropské unie mělo blahodárný vliv na rozvoj hospodář-

ství, ale poškodilo duchovní život obyvatel. Doufáme, že u našich nově příchodích bratří, poté, co nabudou sociální jistoty, se objeví také povolání ke kněžskému a řeholnímu životu. V celém Řecku přibližně působí 50 diecézních a 40 řeholních kněží.

Máte vlastní církevní školy případně semináře?

V Řecku je několik škol, které spravuje katolická církev – mají velmi dobré jméno, mnozí lidé z vyšších vrstev touží po tom, aby jejich děti mohly studovat na našich školách. Nemáme u nás žádný kněžský seminář, naši bohoslovci studují v Itálii, protože to není daleko a italská mentalita je podobná té naší. Nyní mám dva seminaristy, kteří studují nedaleko Bari.

V Řecku jsou hlavním náboženským proudem ortodoxní křesťané, jaké máte vzájemné vztahy?

V Řecku převažují ortodoxní křesťané, jejichž počet dle oficiálních statistik přesahuje 95% obyvatel. Ortodoxní církev je oficiální církví Řecka, je to národní církev. Takže pouto mezi církví a státem je velmi úzké, prakticky tyto dvě skutečnosti splývají. K charakteristickým rysům nefalšovaného Řeka patří i to, že je ortodoxním křesťanem. My jako katolíci jsme považováni za občany druhé třídy. Skutečně trochu existuje náboženská diskriminace. Např. opravu této katedrály jsme dokončili v červnu 1999. Po třech měsících Atény postihlo zemětřesení, které tento chrám poškodilo. Tyto škody nejsou sice rozsáhlé, ale s finanční podporou ze strany státu se nedá počítat. Ten zahrnuje do programu oprav jen kostely ortodoxní církve. Další ukázka těsného sepětí mezi církví a státem se týká smíšených manželství mezi katolíky a pravoslavnými, kterých bývá poměrně mnoho. Ortodoxní církev před uzavřením smíšeného manželství vyžaduje potvrzení od notáře, že děti budou pokřtěné v ortodoxní církvi. Je pochopitelné, že ortodoxní církev žádá, aby děti byly pokřtěné v jejich církvi, ale domáhá se tohoto příslibu prostřednictvím státního úředníka, státního aparátu. Dále všichni ortodoxní biskupové, kněží, zaměstnanci diecézních kurií jsou vedeni jako státní zaměstnanci, to znamená, že jsou placeni státem. Katolická církev ale od státu nedostává vůbec nic. Takže se snažíme uhradit naše provozní náklady ze sbírek věřících a také ze zhodnocení některých nemovitostí, které nám byly odkázány v závěti. Chápete, že život katolické církve v Řecku není jednoduchý: musíme bojovat, abychom přežili.

Lze tedy vůbec hovořit o naději na ekumenické sblížení?

Máme určitou naději, prožíváme letos rok apoštola Pavla, který píše Římanům „je potřeba věřit proti veškeré naději!“. Proto jsme přesvědčeni, že naše malá přítomnost uprostřed ortodoxního křesťanství může být jakýmsi mostem, který napomůže vzájemnému sblížení mezi křesťany. V posledních letech se začínají tu a tam objevovat malá znamení naděje. Např. před týdnem jsme v rámci roku apoštola Pavla slavili společně nešpory na Areopagu, na místě, kde on kázal. Ikonu apoštola Pavla pro tuto slavnost přinesli ortodoxní křesťané a jednalo se o tutéž ikonu, která byla na Areopagu během pouti papeže Jana Pavla II. před devíti lety. Před dvěma měsíci jsem jel na mši svatou do jedné komunity křesťanů, kteří žijí 200 km od Athén. Ortodoxní biskup onoho místa nám dal k dispozici kapli ke slavení mše svaté. K něčemu podobnému došlo poprvé.

Jan Šlégr

Zeptali jsme se... Stanislava Čížka

Pan Stanislav Čížek – dárce Adopce na dálku®, který prostřednictvím Diecézní charity Hradec Králové čtvrtým rokem podporuje ve studiu 16letého chlapce jménem Anthony z chudé indické rodiny v oblasti Bangalore. Pan Stanislav pracuje v oboru gastronomie na Královéhradecku. S manželkou vychovávají tři syny. Letos v lednu absolvoval výpravu do Indie, kde se setkal i se svým „adoptovaným“ chlapcem. Pan Stanislav mj. pomáhá taky Občanskému sdružení Surya v projektu Sluneční škola v horské vesnici Kargyak (4200 m n. m.) na hranici s Tibetem, kde už rok podporuje ve studiu dalšího školáka.

Proč jste se rozhodl právě pro projekt Adopce na dálku®?

Přijde mi to lepší, než zaslat jednorázovou hmotnou pomoc, jako se třeba posílají různé humanitární balíky. Víím, že moje pomoc asi nebude účinkovat hned, ale o to bude dlouhodobější. Čím víc tam bude vzdělaných lidí, tím víc se budou schopni o sebe postarat a postavit na vlastní nohy celé hospodářství své rozvojové země.

Jaká kritéria pro vás byla důležitá při výběru dítěte, které podporujete ve studiu?

Dítě jsem vybíral podle obrázku, podle jeho očí. Protože mu tenkrát bylo 11 let, chtěl jsem hlavně, aby dostudoval aspoň základní školu. A teď po mé návštěvě jsme domluveni, že ho budu podporovat dál.

„Adoptivní“ otec s „adoptivním“ synem

Zajímal jste se při výběru také o původ dítěte?

Určitě. Chtěl jsem vědět kolik má sourozenců, jestli už je někdo v rodině podporován, čím je otec rodiny nebo jestli tam není problém s alkoholem, protože v Indii začíná být alkoholismus nebezpečným jevem, zejména tam, kde jsou lidé bez práce. Chlapcův otec je rybář. Matka je v domácnosti.

Přispíváte na studium chlapce z chudé indické rodiny sám anebo s rodinou, přáteli nebo kolegy v zaměstnání?

Byl to můj nápad, ale pomáháme celá rodina. Máme tři děti. Věnované prostředky jsou společné. Za ta léta jsme si na to tak zvykli, že už čekáme na dopis, kdy přijde. Posíláme tam čerstvé obrázky a on zase nám. Bereme ho jako součást rodiny. Určitě na něj myslíme všichni.

S „adoptovaným“ chlapcem si tedy dopisujete...

Přiznám se, že ze začátku mě to tak nezajímalo. Až pak mě napadla myšlenka zajet se za ním někdy podívat. Začali jsme si víc dopisovat. Posíláme mu také fotografie nebo obrázky, co třeba namaluje nejmladší syn. Nejdříve jsem nevěděl, o čem si dopisovat, ale pak jsme si začali psát o úplně normálních věcech. Jestli hraje kriket, jestli má po škole možnost i nějaké zábavy... Anthony byl moc rád a taky se rozepsal. Nyní se opravdu těšíme na každý dopis, který z té dálky přijde.

Sledujete také jeho studijní výsledky?

Určitě. Pravidelně chodí vysvědčení, kde jsme tedy spravováni o výsledcích. Podle jejich známkování si

Slavnostní přijetí v Indii

ten „můj“ student vede na 80%, takže je na nejlepší cestě pokračovat dál. Chce být doktorem, což bych mu hodně přál.

Letos jste dokonce podnikl výpravu do Indie. Jaká poznání vám tato cesta přinesla? Jací jsou Indové? Jak žijí?

O cestě do Indie jsem uvažoval asi 3 roky. Výpravě předcházelo zdoluhavé očkování a přípravy, protože opustit rodinu a práci na 2 týdny není úplně jednoduché. Ale moc jsem se těšil.

Hodně čtu cestopisné knížky, a tak jsem byl docela informovaný a na spoustu věcí připravený. Ale když tam přijedete, hned po přistání v Bombaji na vás dýche takový zvláštní vlhký tropický vzduch, a všechno je jinak. Neskutečný mumraj, trubení a chaos na první dojem. Ale to u mě po pár dnech opadlo a zvykl jsem si. Přišlo mi, že jsem tam už někdy musel být.

Indové mě překvapili svojí vstřícností. Neumím si třeba představit tady v Čechách, že by k někomu přišla

cizí výprava na návštěvu do obýváku a on by byl tak bezprostřední. Indové i z toho mála, co měli, se snažili rozdělit. Přivítali nás a posadili na to nejlepší místo. A bylo to tak i na naprosto anonymní ulici. Každý sebe-menší prodáváč čaje nebo čehokoliv jiného (protože tam se všechno prodává ve vozičkách na ulici) se s vámi dá do řeči a chce vědět, odkud jste. Hned si začnete povídat, jako kdybyste byl místní. Takže Indové jsou stoprocentně nezkažení a bezvadní. Může to být i tím, že jsme projeli hlavně jih, kde je převážná část zemědělské půdy, rolníci, pěstuje se tam cukrová třtina, banány, jsou tam hodně rýžová pole.... taková ta Indie, jak ji známe z knížek.

Poslední den před odletem jsme strávili v Bombaji a to je něco úplně jiného. To je takový malý New York. Objevovali se tam i žebráci. Špína a nedostatek tam je v daleko větší míře vidět, protože oproti venkovu – jak se domnívám - nemají možnost ani hospodařit na svém políčku....

Jaké indické zvyky vás zaujaly?

Ač nejsem věřící, určitě bych vyzdvihl jejich víru, která je u nich na prvním místě. Viděli jsme domky, buďto hliněné s rákosovou střechou, někde už třeba lepší cihlové omítnuté, někde udušaná hlína jako podlaha, někde beton... Ale i v sebechudším skromném příbytku, vždycky tam, kde u nás bývá televize, DVD, plazma atd., tak tam oni mají nějakého bůžka. Ať je to hinduista nebo muslim nebo křesťan, těch jsou tam asi jen 2 %. Ale vždycky tam něco mají, to co vyznávají, v to, co věří. Tam se večer rodina sejde, pomodlí se...

A pak se mi líbila ta jejich družnost. Možná je to tím, že nemají to ostatní, co by je rozptylovalo – mobilní telefony a vyspělou techniku. Dokážou se sejít, zazpívat si, zatancovat, ještě takový ten přirozený život. Děti s rodiči rozprávějí. Dítě, které má to štěstí a chodí do školy, si práci musí zastat odpoledne. Přesto si pak najdou čas zazpívat si, být pospolu. U nás vidíme, že se děti zavrou v pokoji, rodiče je tam nechají u počítače a mají od nich takzvaně pokoj. Tam sebevětší rodiny dokázaly vždycky držet pospolu. A myslím, že to bylo nestrojený.

Navštívil jste i indickou školu? Jak to tam vypadá?

Samozřejmě. Navštívili jsme nejenom školy, ale třeba i domky pro staré a přestárlé lidi, domky pro týrané ženy, sirotčince.

Školy byly podle místa různě vybavené. Většinou to vypadalo podobně jako v chatrčích, to znamená udušaná hlína, někde beton. Děti sedí většinou na malých podložkách s nohama do kříže a mají takové dřevěné tabulky a na nich sešity a psací pomůcky, které mají z projektu. Bylo úžasné, jak tam byl všude pořádek. Pěkně vyrovnané botičky s taškami se svačinkou. V druhém koutě pak misky na rýži s omáčkou *masala* k jídlu pro děti. A děti jsou úžasně tiché při vyučování. Nikdo si nedovolil promluvit, otočit se.

Měli jsme tam s sebou i učitelku, kterou zaujalo, že tam děti ve věku 13 – 14 let už berou logaritmy

Z návštěvy indických školáků

a odmocniny. Z toho usuzovala, že tam je školství na poměrně dobré úrovni vzhledem k podmínkám, které tam mají. Což nás překvapilo.

Většinou byl u škol i internát. Jsou tam velké vzdálenosti, takže děti, kterou nejsou přímo z místa, i třeba malíčké, pobývají přes týden na internátních školách. Většinou jde o místnost, v které se učí, pak se dají lavice stranou, rozbálí se deky a lehnou si na tu udusanou zem. Pro našince podmínky velice skrovné a nužné. Ale znovu říkám, přesto přese všechno všude naprosto čisto. Nevím, jak to ty děti dělají, že sedí na zemi, skotačí v písku, a přesto mají košile čistounké a naškrobené, nažehlené. Takže úplně úžasné.

Jaké jsou indické děti? Co je zajímavá? Baví je učení?

Na mě to dělalo dojem, že ty děti si velice váží toho, že mohou chodit do školy. Beru to podle toho, jak mi i náš chlapec psal v dopise, že veškerou práci, kterou většinou mají, ať rybolov nebo na poli, tak musejí zvládnout po příchodu ze školy. Čili školu mají jako něco navíc.

Asi nejmarkantnější rozdíl byl při setkání s mým chlapcem. Říkal jsem mu, že mám doma taky tři kluky a že se věnují rybolovu sportovně, že je to baví a tak. Ale on to nemohl pochopit. Říkal, že občas taky jede na moře rybařit, ale nechápal, že to pro mé syny je zábava. Protože on rybolov bere jako nutnost k přežití, že musí něco ulovit do sítí. A tam jsem pochopil ten velký rozdíl. Evropan si někdy ani neuvědomí, jak naše děti mají hodně moc. Jak se po škole mohou věnovat ještě svým zájmům.

Překvapilo mě také setkání s dětmi v oblasti Adai-kalapuramu, která byla postižená vlnou tsunami. Protože bylo všude plno dětí, nosil jsem s sebou bonbóny, abych mohl děti vždycky něčím malým obdarovat. Když jsem tam začal rozdávat bonbóny, starší kluci pustili ty malí dopředu a drželi ty ostatní s tím, že nejdříve si vezmou ty malí a teprve pak oni starší. Přitom tam v té chvíli nebyl jediný učitel nebo otec, který by je nějak organizoval. Což mě tedy úplně učarovalo. Ty děti mi přišly takové čisté a otevřené.

Měl jste příležitost poznat průběh Adopce na dálku® zblízka?

Měl jsem možnost mluvit s indickými koordinátory. Ukázali nám korespondenci. Viděli jsme přímo šanony a skříně, kde to mají uložené. Popisovali nám, jakým složitým způsobem to dělají. U nás by se všechno dávalo na diskety nebo CDROM-y, u nich se to dělá ručně, takovým velice milým způsobem. Starali se o nás bezvadně.

Já osobně jsem si z toho odnesl, že jsem krásně viděl jakoby tu cestu, která jde z mého čísla účtu na váš účet, z vašeho čísla do Indie a tam se to rozdělí. Viděl jsem dokumentaci, co se za ty peníze koupí. Tím, že jsem viděl, jak to probíhá, ke mě přišla taková zpětná vazba.

Chtěl bych za sebe říct, že každý, kdo se rozhodne pro takový anebo podobný projekt, tak můj názor je, že se to každému dvakrát vrátí. Že pocity, které jsem prožíval při tom setkání, nebo už jenom ty dopisy od dítěte, to je taková odměna, kterou za to dostane. A ten dobrý pocit, ten si samozřejmě každý nosí v sobě. A když vám dítě bude psát, že se za vás denně večer modlí, tak tomu můžete věřit, protože to tak opravdu je. Ty děti jsou vděčný, strašně vděčný. A podle mého názoru má ta pomoc smysl.

Jaké máte dojmy ze setkání s vaším „adoptovaným“ dítětem?

Naše setkání proběhlo hned po tom únavném letu, takže jsem se z toho vzpamatoval až později. Byl jsem plný prvních dojmů z té barevné Indie, plno smogu, rámusu a to všechno...

Nejdříve jsme se setkali oficiálně ve středisku a pak jsme jeli na kávu na druhou část města. Asi tak po hodině jsme se rozpovídali. Mně to přišlo, jako když někam jedu se synem. Bylo to fajn. On se taky víc uvolnil, už nebyl tak vystresovaný. Setkání proběhlo velice pěkně. Předal jsem mu dárky pro něho i pro rodiče. Domluvili jsme se na další podpoře. Když mu prý řekli, že za ním z Evropy přiletím, nemohl tomu uvěřit. Protože oni nikdy nebyli na dovolené, na to nemají ani myšlenku. Jemu to přišlo neskutečný.

**Jana Karasová
foto: Stanislav Čížek**

Typická indická domácnost na venkově v jižní Indii

Kam na výlet

Golčův Jeníkov, poutní loretánská kaple Panny Marie v děkanském kostele

V letech 1650-1653 nechává ve svém poddanském městečku generál Golč postavit Loretu obklopenou ambity. Na prostranství kolem ní ambity se konaly bohoslužby o nedělích a svátcích, vždy když kapacita Lorety nestačila počtu účastníků bohoslužeb. Ambity tak byly postupem času vybaveny různým bohoslužebným zařízením. Nacházely se tam varhany, kazatelna, zpovědnice, obrazy apod. Tak tomu bylo až do stavby děkanského kostela, který byl v letech 1827-29 k Loretě přistavěn. Při té příležitosti dostala Loreta patro, které sloužilo jako panská oratoř.

Ve venkovních ambitech nechal generál Golč umístit kosterní pozůstatky velryby grónské, které si přivezl jako válečnou kořist ze Stralsundu. Později byly přesunuty do kostela. Jejich umístění v kostele - není známo, že by někde mělo obdobu - z nich činí turistickou zajímavost.

Páteří duchovního života zdejšího poutního místa jsou tři poutní slavnosti - 2. 7., 15. 8., 8. 9.

Nedošínský háj u Litomyšle

Lužní les s převládajícími duby starých až 300 let, habry a olšiny o ploše cca 30 ha. V sousedství je několik rybníků, největší a nejznámější je Velký Košíř. Rezervace se nachází mezi obcemi Nedošínem a Tržkem asi 4 km od Litomyšle.

Roku 1949 byl Nedošínský háj vyhlášený za státní přírodní rezervaci. Je zde bohatá vegetace, hnízdiště ptáků a vzácní živočichové. Počátkem 19. století byl Nedošínský háj upraven Valdštejny - Vartemberky do parkové podoby a vyzdoben četnými romantickými pavilóny a jinými stavbami. Stal se výletním místem s lázněmi, později restaurací s tanečním sálem. Odehrávaly se tu známé studentské slavnosti Majales, známé z Jiráskovy Filosofské historie. V 2. polovině 19. století tento význam háje upadl, stavby byly zbořeny. Zůstala jen kamenná kaplička sv. Antonína Paduánského, u které se nachází i studánka.

Hlavní pouť: neděle po 13. 6. (sv. Antonín z Padovy)

Hlavňov, poutní kaple Panny Marie Sněžné, tzv. Hvězda

V letech 1732-1733 byla na Hvězdě v Broumovských stěnách podle návrhu K. I. Dientzenhofera postavena barokní kaple Panny Marie Sněžné. Stavbu kaple lemují kamenný ochoz, ze kterého se otevírá jedinečný výhled na Broumovskou kotlinu a Javoří hory. Vedle kaple můžeme navštívit turistickou chatu v alpském slohu, postavenou roku 1856 broumovským opatem J. N. Rotterem. Kaple je přístupná kamenným mostkem a několika kamennými schodišťovými stupni.

Hlavní pouť: první sobota v srpnu

Podhradí - Loreta

Dobрым východiskem na velišský hřbet, kde se uvede- ná pamětihodnost nachází, je ves Veliš nacházející se asi 7 kilometrů jihozápadně od Jičína. V obci nalezneme pozd- ně barokní kostel sv. Václava. Schodiště, které k němu ved-

lo do nedávné doby zdobila galerie soch. Bohužel některé neunikly častému osudu památek a byly ukradeny. Pokud se vydáme pěšky k Podhradí, mineme velišský hřbitov. Leží na něm pochován významný představitel literárního ruralismu František Křelina, který se v obci Podhradí narodil. Ani šlikovská hrobka s pozůstatky Jáchyma Ondřeje Šlika, jednoho z popravených šlechticů v roce 1621 na pražském Staroměstském náměstí, není bez zajímavosti. Obec Podhradí se nachází pod kopcem zvaným Veliš. Z něj je výborný rozhled do celého kraje a jeho tajuplné skalní chodby po těžbě čediče přímo lákají k prozkoumání. Asi 1,3 km severozápadně od Veliše se rozkládá vrch s Loretou. Spolehlivě nás k ní dovede žlutá turistická značka. Loretánská kaple byla postavena v roce 1694 jako volná kopie Svaté chýše (Santa casa) v italském Loretu. Podle legend se jedná o domek Panny Marie, v němž přebývala v Nazaretu a poté jej přenesli andělé z Nazareta nejprve na vrch v Dalmácii, poté do Loreta v Itálii. Barokní stavitel Jean Baptista Mathey umístil netradičně na střeše kaple vyhlídkovou terasu. V nejbližším okolí se nachází další tři pozoruhodné barokní kaple. U obce Podhradí je to poměrně těžko přístupná kaple Andělů Strážných, zvaná „Andělíček“. Pokud budete od Lorety pokračovat dále po žluté, přijdete ke kapli Nejsvětější Trojice s trojúhelníkovou dispozicí. Další kaple, tentokrát zasvěcená svaté Anně, se nachází na vrcholu kopce nad obcí Ostružno. V samotném Ostružně nalezneme monumentální pozdně barokní kostel Povýšení Svatého Kříže se vzácnými nástropními freskami.

Průčelí Lorety se šlikovským erbem

Křížovka na prázdniny

POMŮCKA: MJ.VYE- NIKE,- TED,A- NUN,MAE	SLOVEN. JESTLIŽE	NÁRODNÍ DIVADLO	2. ČÁST TAJENKY	JÍZDOU OPOTŘE- BOVATI		ANGL. TAKY	ZN. EURO- PIA	OKAMŽIK	ŘÍMSKÝ KRUTO- VLÁDCE	INCI. HERCE VETČEHO		1. ČÁST TAJENKY	TLUKAN
ROKU (KNIŽ)					HUDEBNÍ STYL						ZKR. ZA- KLADNÍCH PRO- STŘEDKŮ OHRANIČIT		
					ZPŮSOB								
3. ČÁST TAJENKY													
	SPOJ NITÍ	PRAVO ODPORU EL. VOZI- DLA HR. DOPR.					SLOVEN. IR			ROZMACH			
							ZN. SCAN- DIA			SLOVEN. VE			
SÍDLO V OKR. ŠUMPERK						OHEBNÉ SLOVO							
ZN. ERBIA			ŘÍMSKY 49			ZN. CERU			ODEZVA				
KÓD VATI- KÁNU			NĚM. ANO	<i>Katolíky, presbyterián a baptista sedí v rybářském člunu a chytají ryby. Katolíkovci dojdou červi, tak se rozhodne, že si dojde na břeh pro zásoby. Vystoupí z člunu a po vodě přejde na břeh. Pak se vrátí jdoucí po vodě. Baptistovi můžou oči vypadnout. Říká si: „Ten ale musí mít silnou víru, že dokáže jít po vodě.“ Za chvilku to ještě udělá presbyterián, opět jde po vodě. Baptista nemůže uvěřit svým očím a celý nesvůj zjišťuje, že i jemu za chvilku dojde návnada a bude muset na břeh. Hodnou chvíli se celý nervózní přesvědčuje, že i on má přece silnou víru jako katolíky a presbyterián, a tak se nakonec přece jen odváží a vystoupí z člunu. Okamžitě však zmizne pod hladinou...</i> <i>Katolíky se otočí na presbyteriána a říká:</i> (pokračování v tajence)						SLOVEN- SKÁ OBEC			
	SPZ BED- FORD. ČES. KLAVÍRI- TA									SOMÁLSKÉ SÍDLO			
ŽABÍ CITO- SLOVCE											SPZ BELLUNA- (ITALIE) DŽEZOVÝ ZPĚV		
TU MÁŠ			ANTICKÝ BAJKÁŘ							ZKRATKA OXIDU STRONCIA			
ČÁSTI VOZŮ										ZN. VÁPNI- KU		ZN. MOUKY	
KOROZE				JAPON. SÍDLO NA OSTRO- VĚ HOKKAIDŮ		NÁŠ HEREC	JIHOVÝ- CHOD		POTĚ				
									OVOCE				
	ČÁST KOŠILE	PŘEDLOŽ- KA S 2. PÁ- DEM AMBALÁŽE			JODID DRASELNÝ			RÁNO					
								SKŘÍTEK					
SUROVÁ NAFTA					ALE						ZNĚNÍ	SÍDLO V MALI	ŘECKÁ BOHYNĚ DUHY
					AKKADSKÝ BŮH NEBES								
JUGO- SLÁVSKÁ ŘEKA			JAPON. PLOŠNÁ MÍRA				OTYLÝ						
			ITAL. ŘEKA										
4. ČÁST TAJENKY							CHEM. ZN. THALIA			PLŤ			
							BOBIZAČNÍ SLABIKA						
NA ZPŮSOB				ASIJEK						JEDNOBA- REVNÝ (Z FRANC)			
SPZ VYŠ- KOVA				ZDÁNLIVĚ						ČERNÝ PTÁK			

Čeští a moravští biskupové vás srdečně zvou
na veřejná setkání
s papežem Benediktem XVI.

Sobota 26. září 2009	Praha		18:00	Setkání s kněžími a zasvěcenými osobami
Neděle 27. září 2009	Brno		06:30	Program přede mší svatou
			10:00	Mše svatá
	Praha		18:00	Setkání s akademickou obcí
Pondělí 28. září 2009	Stará Boleslav			Národní svatováclavská pouť
			06:30	Program přede mší svatou
			09:45	Mše svatá s mládeží

Více informací naleznete na www.navstevapapeze.cz a ve všech farnostech.

Petr Kopal, významná osobnost z našeho kraje

Letos uplyne 150 let, kdy byl v Hradci Králové vysvěcen na kněze pozdější katolický spisovatel a žurnalista Petr Kopal, člen kapituly Vyšehradské při chrámu sv. Petra a Pavla v Praze na Vyšehradě, proboštský a později arcibiskupský vikář.

Patřil k společensky velmi aktivním kněžím konce 19. století vycházejících z prostředí

vyšehradské kapituly. Z členů tohoto okruhu si zaslouží připomínku Beneš Metod Kulda, Mikuláš Karlach, či pozdější královéhradecký biskup Edvard Brynych. Ač dnešní čtenář těžko sáhne po některém Kopalově díle, nemohou se mu přes všechnu tendenčnost dějových schémat a žurnalismus upřít mnohé klady. Jako jeden z prvních spisovatelů tematizuje problémy moderní, industriální civilizace a svým mnohdy drastickým zobrazením sociálních konfliktů připomene umělecké postupy naturalismu.

Petr Kopal se narodil 2. 7. 1834 v Držkově v podhůří Krkonoš jako nejstarší ze čtyř dětí. Kopal vystudoval gymnázium v Jičíně a v r. 1855 vstoupil do semináře v Hradci Králové, kde byl dne 25. 7. 1859 vysvěcen. Podle tehdejšího zvyku jej jako mladého absolventa bohosloví posílal biskup na málo lukrativní místa diecéze. Byl kaplanem v Jablonci nad Jizerou, sedm let konal kněžskou službu ve Valdické věznici. Zde se setkal s řadou pohnutých lidských osudů, z nichž mnohé se později staly předlohou postav jeho literární tvorby. Následně kaplanoval v okolí Jičína, v Bohdanči u Pardubic, v Církvici u Kutné Hory. Farářské místo dostal snad „odměnou“ za svoji ráznou pročesky orientovanou publicistiku v Kozlech u Loun, tedy v prostředí německém. Až roku 1882 pro něj kanovník Mikuláš Karlach získal místo ve vyšehradské kapitule v Praze. Petr Kopal v ní působil až do své smrti dne 30. 1. 1917. Zde mohl maximálně rozvinout svůj spisovatelský talent a promítnout do svých děl předchozí bohaté zážitky a zkušenosti, které postupně získával jako kaplan a farář na různých místech.

Kopalovu literární činnost lze zhruba rozdělit do tří tematických okruhů:

První tvoří populárně naučné příručky zabývající se křesťanstvím. Patří sem historické studie jako *První křesťané v Římě – Obrazy z prvních dob křesťanství*, spíše legendistické sbírky jako *Oslava nejblahoslavenější Panny Marie Svatoborské* nebo různé homiletické soubory jako *Říše Ducha svatého*, *Umučení Páně*, *Vzkříšení*.

V druhém nalezneme díla beletristická s náboženskou a sociální tematikou. Jmenujme alespoň romány *Do Kartouz*, *Matčina kletba*, *Apostati*, *Defraudant*, *Chudý boháč*, *Farář z Černodola*.

Samostatnou kapitolu v jeho díle představuje rozsáhlá publicistická činnost. Byl šéfredaktorem časopisu *Obraza víry*, pracoval v redakci *Čecha* a *Katolických listů* a sám vydával časopis *Kříž* a časopis *Marie*, které na konci

19. století v mnohatisícových nákladech pronikaly do širokých vrstev věřících.

Ve svém domě pod rotundou sv. Martina pořádal literární besedy, jichž se zúčastňovali především katoličtí autoři včetně jejich nestora Beneše Metoda Kuldy, nebo mladého začínajícího Jindřicha Šimona Baara. Kromě literární činnosti se Kopal věnoval také s oblibou práci pedagogické. Uměl dobře německy, domluvil se italsky, anglicky i francouzsky a četl v mnoha jazycích slovanských.

O tom, že byl Kopal impozantní osobností, svědčí i jeho několikeré setkání s císařem Františkem Josefem I.. K poslednímu došlo při všeobecné audienci na Pražském hradě 13. 6. 1901, kde mu císař mezi zástupci vysokého kléru, české šlechty a státní správy věnoval několik drahocenných minut.

Petr Kopal byl mecenášem své rodiny. Někteří synovci a neteře mu tehdy vděčili za získané vzdělání na pražských školách. Byl pohřben na vyšehradském Slavíně vlevo od chrámu sv. Petra a Pavla, kde prožil 35 let svého života. Jeho hrob bylo možno ještě před několika lety navštívit. Bohužel, při nedávné rekonstrukci hřbitova zanikl.

Jan Lejsek a Borek Tichý
redakčně upraveno

Vikariátní setkání dětí v Jičíně se neslo v duchu apoštola Pavla

Dne 23. 5. 2009 se sešly děti jilemnického a jičínského vikariátu (konkrétně z farností Studenec, Nová Paka, Lázně Bělohrad, Hořice, Vysoké Veselí a Jičín), aby společně formou her pomyslně následovaly svatého Pavla na jeho apoštolských cestách.

Setkání zahájila mše svatá v kostele sv. Jakuba. Hlavní program poté probíhal u skautského srubu pod Čeřovkou.

Na malé účastníky čekala spousta her, dovednostních soutěží a divadelních scének. U tří stanovišť představujících tři velké Pavlovy cesty se děti seznámily s hlavními událostmi těchto cest. Zdobení skleniček pro svíčky bylo připomínkou Pavlova křtu v Damašku, vybíjená představovala kamenování v Lystře, nechybělo ani „šití stanů“. Podobně jako z Milétu psal Pavel dopisy, psaly děti jeho jménem dopis Panně Marii. Poslední Pavlova cesta vedla do Říma. Cílem té naší poslední cesty byl kostel Všechny Svatých pod Zebínem, kde celé setkání zakončila mariánská pobožnost.

Jiří Rejlek

Cesta za křesťanskou historií a krásou Čech

Diecézní centrum pro seniory pořádá 29. 7. 2009 „Cestu za křesťanskou historií a krásou Čech“, na kterém si budou moci účastníci prohlédnout významná místa pražské arcidiecéze a naší země. Mezi nimi nebude chybět Levý Hradec, Sv. Jan pod Skalou ani Tetín.

Levý Hradec

Bývalé přemyslovské hradiště Levý Hradec je od nynějšího severního okraje Prahy vzdáleno asi 10 km. Leží na ostrožně u levého břehu Vltavy. Jeden z nejstarších kostelů v Čechách byl postaven kolem roku 882 na příkaz knížete Bořivoje. Po dokončení jej nechal zasvětit sv. Klimentovi. Ústřední roli Levého Hradce ve správě českého státu však záhy přebrala Praha. Z původního kostela se dochovaly pouze jeho základy pod dnešní stavbou. Kostel byl v průběhu staletí samozřejmě několikrát přestavován, poslední zásadní úprava proběhla v 17. století. Tato podoba vydržela do dnešních dnů.

Tetín

V 10. století se v obci nacházel knížecí dvorec, který dostala jako vdovský úděl po knížeti Bořivojovi Přemyslovna Ludmila. Ta zde byla na základě mocenských sporů ve vládnoucí dynastii dne 15. září 921 zavražděna. Do českých dějin tak vstoupila jako první křesťanská mučednice. V současnosti nalezneme v obci několik kostelů. Barokní zasvěcený sv. Ludmile spolu s románskou kaplí sv. Kateřiny tvoří nad návsí malebný celek a výraznou dominantu Tetína. Opočal pak stojí původem románský kostel sv. Jan Nepomuckého.

Sv. Jan pod Skalou

Počátky místa pod mohutnou vápencovou skálou, která přešla i do názvu obce, jsou spojeny s legendární postavou poustevníka Ivana. Syn jednoho z knížat polabských Slovanů měl podle legend žít v místní jeskyni v 9. století. Poté získal toto území Ostrovský klášter. Ve 14. století zde vzniklo benediktinské probošství, které po zániku mateřského kláštera v období husitských válek přebralo jeho roli. Velký rozkvět zaznamenal Svatý Jan pod Skalou v 17. - 18. století. Z té doby pochází i dochované budovy kláštera s kostelem Narození sv. Jana Křtitele.

Jan Jankovič

Cesta za křesťanskou historií a krásou Čech: Levý Hradec, Tetín, Sv. Jan pod Skalou a Beroun

Kdy: 29. 7. 2009; **Cena:** 280 Kč (platí se předem)

Odjezdy autobusu: Týniště nad Orlicí (z náměstí od kostela) – 7.00 hodin, Hradec Králové (od budovy VČE v blízkosti hl. nádraží ČD) – 7.30 hodin (další místa na trase dle domluvy)

Informace a přihlášky:

Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory; Velké nám. 35; 500 01 Hradec Králové; tel.: 495 063 661 nebo 737 215 328; e-mail: dcs@diecezechk.cz

I muži mají své dny

To, že i muži potřebují strávit nějaký čas jen mezi sebou, je vcelku známá věc. Víkend pro chlapy je jednou z příležitostí se na chvíli zastavit, ztišit a lépe porozumět sám sobě a svému mužství, abychom se pak s novým odhodláním vrátili do svých domovů, práce a snažili se naplnit své poslání být dobrým mužem, manželem a otcem.

Ve dnech 22. - 24. 5. 2009 jsme se sešli tentokrát nedaleko od Hradce Králové - v Bělči nad Orlicí. Tématem „role a místo pokání v našem životě“ nás tentokrát provázal P. Miloš Kolovratník a nechyběl ani náš věrný „duchovní vůdce“ P. Jaroslav Mikeš. Nescházela ani společná modlitba, zpěv, oblíbené bubnování, sport či lehká ranní rozčvička. Ve volných chvílích jsme si vyzkoušeli i nějaké ty zapomenuté dovednosti.

Ano, v životě jsou okamžiky, které lze plně pochopit pouze tehdy, když je sami prožijeme. Stejně tak je nemožné do detailu vystihnout podstatu našeho chlapského setkávání. Ovšem srdečně zveme každého, aby si jej vyzkoušel na vlastní kůži. Jistě nebude litovat. Příští setkání plánujeme již **30. 10. 2009 v Jeníkově u Hlinísku.**

Roman Barabáš, Centrum pro rodinu v Hradci Králové

Drazí čtenáři!

Touto cestou bych se s Vámi rád podělil o zážitky a pocity z víkendového diecézního setkání mužů, které je nazváno „Víkend pro chlapy“. Setkání jsem se zúčastnil poprvé a o jeho náplni jsem měl jen mlhavé představy. Znal jsem pouze název hlavního tématu „Role a místo pokání v našem životě“. Do Bělče nad Orlicí, kde se akce uskutečnila, jsem přijel značně unaven, především psychicky. S manželkou staráme o obě naše maminky. Jedna z nich je zasažena Alzheimerovou chorobou. Dále si pravidelně bereme do domácího opatrování na dva týdny v měsíci našeho mentálně postiženého syna. Během krátké doby jsem se však zklidnil a začal nabírat síly. Zde spatřuji velký význam podobných akcí. Dávají nám možnost zastavit se a začít o sobě přemýšlet. Velmi jsem ocenil možnost přijmout svátost smíření a problémy konzultovat s duchovními. Setkání chlapů však mají i svoji odlehčenou, neformální část. K ní letos patřil divoký kanec na grilu a soudek výborného poličského piva.

Ladislav Fabián

POMŮCKA: AON, TNA, TOMI, TOMA	TOPIVO	OBTÍŽNÝ HMYZ		KLAMY	AEROPLÁN	CITOSL. OCENJUJÍCÍ DOBŘE JIDLO	ČÁST VOZU		MORANA	THAJSKÁ TISK. AGENTURA	HROB	VLAST- NOST HMOTY	3. ČÁST TAJENKY
SPZ KOLÍNA			ČESKÝ GYMNASTA					DŘEVINA ZNAČKA VYSAVAČU					
INCI. HERCE VETČEHO			1. ČÁST TAJENKY										
			TLÍT										
HLAVNÍ MĚSTO EGYPTA							ANGL. CESTOVAT						
KÓD SUDÁNU				KÓD OMÁNU			ZN. ASTATU			POVR- CHOVÉ ANTI- SEPTIKUM	KÓD BOLI- VIE		
				SPZ ROKY- CAN							SLOVEN. JAK		
	SPZ BED- FORD- SHIRE (GB)	SLOVEN. IR			„Potom určil Pán ještě sedm- desát jiných a poslal je před sebou po dvou do každého města i místa, kam měl sám jít. Řekl jim: (pokračování v tajence)“				ČÁST NOVÉHO ZÁKONA				TES
HESLO		OHODNO- CENĚ							ZKOSENÍ				
SPZ JIČÍN			NOČNÍ PTÁK	STAROŘEK					DOZE				
									NĚM. JEN				
	DOMÁCKÝ ELIŠKA STARO- RÍMSKÝ ÚŘEDNÍK				NALÉVATI	IKONICKÝ ZNAK	NAŠ HEREC	NUŽE			ZK. KREV- NÍHO TLAKU		
POZDNÍ DOBA KA- MENNÁ								CITO- SLOVCE ULEHČENÍ			RÍMSKÝCH 1049	SLOV. PÁDOVÁ OTÁZKA	DLOUHO- SRSTÝ TIBETSKÝ SKOT
2. ČÁST TAJENKY								CIKÁNKY					
								KANTOVY INICIÁLY					
ZESÍLENÝ ZÁPOR				ŘEKA VE STŘE- DOAFR. REP.					CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO				
MEDIKA- MENT				SLOVEN. JINAK					SALAMAN- DR				

Řešení křížovky, včetně uvedení biblické knihy, kapitoly i verše, posílejte na adresu redakce (viz tiráž) do 15. 8. 2009. Odpověď je samozřejmě možné zaslat i elektronickou poštou na adresu: ikd@diecezezhk.cz. Vylosovaný úspěšný řešitel od nás získá věcnou cenu věnovanou Karmelitánským nakladatelstvím. Tajenka z minulého čísla: „Jsme-li živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit.“ (Gal 5, 25) Výherce: Mária Kynclová, Svratouch

Poutní místa v Královéhradecké diecézi

1. Komu je zasvěcena kaple v Dráž- nech u Přepych?

- svaté Anně
- Panně Marii Sedmibolestné
- Panně Marii Lurdské
- Nanebevzetí Panny Marie
- Navštívení Panny Marie

2. V které obci se v kostele nachá- zí kosterní pozůstatky velryby?

- Kratonohy
- Golčův Jenikov
- Dvůr Králové nad Labem
- Malé Svatoňovice
- Přelouč

3. Kde se v letošním roce uskuteč- ní hlavní pouť naší diecéze?

- Neratov
- Rokytnice v Orlických horách – sv. Anna
- Malé Svatoňovice
- Libice nad Cidlinou
- Králíky – Hora Matky Boží

4. Které poutní místo Královéhra- decké diecéze je na obrázku?

- Hemže poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie
- Červený Kostelec kostel sv. Jakuba Staršího, Apoštola
- Červená Třemešná, kostel sv. Jakuba a Ondřeje
- Červené Janovice, kostel sv. Martina, Biskupa

- Nová Paka, poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie

Na vaše odpovědi se těšíme **do 15. srpna 2009.**

Správné odpovědi z IKD 6/2009:

1) c; 2) a; 3) a; 4) b, c; 5) d.

Pravidla kvízu 2009: V každém kole jsou čtyři otázky, za každou správnou odpověď získáte 1 bod. Po dosažení nejméně 15 bodů jdete do slosování, ve kterém vylosujeme tři výherce.

Diář biskupů

Mons. Dominik Duka, OP

- 1. 7. 11.00 HK, KC Aldis, promoce absolventů PdF UHK
- 2. - 5. 7. Velehrad, plenární zasedání ČBK
- 7. - 10. 7. dovolená
- 11. 7. Deštné v O. h., DCŽM Vesmír, zakončení kurzu animátorů
- 13. - 17. 7. dovolená
- 18. 7. 11.00 Jablonné v P., mše sv., pouť nemocných
- 25. 7. 10.00 Přestavky, mše sv.
- 26. 7. 14.00 Hoříčky, biřmování
- 1. 8. 13.00 Žireč, Domov sv. Josefa, mše sv., Svatoanenské slavnosti
- 2. 8. 10.30 Opočno, porciunkule
- 8. 8. 9.00 Praha-Lysolaje, klášter dominikánek, mše sv. ze sv. Dominika
- 9. 8. 8.30 Horní Sloupnice, poutní mše sv.
- 10. 8. 12.00 Sněžka, poutní mše sv. (s účastí Joachima kard. Meisnera)
- 15. 8. 10.00 Králíky, Hora Matky Boží, hlavní diecézní pouť
- 22. 8. 10.00 Červený Kostelec, mše sv., folklórní festival
- 8. 8. 18.00 HK, Bílá věž, 500 let zvonu Augustin
- 29. 8. 10.30 Želiv, kněžské svěcení (Karol Lováš, Robert Spišák)

Mons. Josef Kajnek

- 2.-5. 7. Velehrad, plenární zasedání ČBK
- 10. 7. 17.00 Rožňava (SK), jáhenské svěcení (Peter Valtoš)
- 11. 7. 10.00 Sečovce (SK), jáhenské svěcení (Štefan Brinda)
- 18. 7. 10.00 Hrochův Týnec, farní kostel, žehnání obrazů po restaurování
- 19. 7. 11.00 Červené Janovice, mše sv.
- 26. 7. 10.00 Rokytnice v O. h., poutní mše sv.
- 15.00 Rybná n. Z., koncert a mše sv.
- 27. 7. - 13. 8. dovolená
- 15. 8. 10.00 Králíky, Hora Matky Boží, hlavní diecézní pouť

Krátké zprávy

Ustanovení:

S platností od 28. 6. 2009 byl **Mgr. Pavel Jäger**, diecézní novokněz, dosud jáhen v Kutné Hoře, ustanoven farním vikářem v Kutné Hoře.

S platností od 1. 7. 2009 byl **ThMgr. Piotr Balewicz**, kněz arcidiecéze Wrocław, ustanoven farním vikářem v Broumově, **Mgr. PaedDr. Jiří Vojtěch Černý**, výpomoc-

ný duchovní v Hradci Králové I, ustanoven výpomocným duchovním v Polné, **Mgr. Jarosław Furtan**, farní vikář v Poděbradech, ustanoven administrátorem v Českém Meziříčí, zároveň pověřen koordinací nemocniční duchovní služby v královéhradecké diecézi, **Stanislav Hájek**, kněz Apoštolského exarchátu řeckokatolické církve v Praze, ustanoven výpomocným duchovním v Hrochově Týnci, **Mgr. Ing. Martin Poláček**, SDB, novokněz, dosud jáhen v Pardubicích, ustanoven farním vikářem v Pardubicích, **Mgr. Jakub Polívka**, farní vikář v Sezemicích, ustanoven administrátorem v Horní Rovni a administrátorem excurriendo v Moravanech u Holic a Uhersku, **ThLic. Grzegorz Puskiewicz**, farní vikář v Havlíčkově Brodě a administrátor excurriendo ve Šlapanově, ustanoven administrátorem v Lázních Bělhrad, **Milan Romportl**, diecézní novokněz, ustanoven farním vikářem v Jičíně, **Mgr. Pavel Sandtner**, farní vikář v Přibyslavi, ustanoven administrátorem v Nížkově, zároveň farním vikářem excurriendo v Přibyslavi.

S platností od 12. 7. 2009 bude **Štefan Brinda**, diecézní jáhen, ustanoven k jáhenské službě v České Třebové.

S platností od 1. 8. 2009 bude **Mgr. P. Hroznata Pavel Adamec**, OPraem., administrátor v Heřmanově Městci, ustanoven administrátorem v Havlíčkově Brodě, **Bc. Th. Jaroslav Axler**, administrátor ve Skutči, ustanoven administrátorem v Solnici, **Jaromír Bartoš**, farář v Hrochově Týnci, ustanoven administrátorem excurriendo ve Vejvanovicích, **ThLic. Vojtěch Brož**, farní vikář v Hradci Králové I, ustanoven výpomocným duchovním v Hradci Králové - Pražském Předměstí a spirituálem Biskupského gymnázia v Hradci Králové, **P. Adam Grabiec**, OMI, farní vikář v České Třebové, ustanoven administrátorem v Dolním Újezdě, **ThLic. Ing. Jiří Heblt**, farář v Dolním Újezdě, ustanoven arciděkanem v Chrudimi, **František Hofman**, farář v Solnici, ustanoven děkanem ve Skutči a administrátorem excurriendo v Předhradí a Rané, **SCLic. P. Tomáš Rastislav Höger**, OPraem., administrátor ve Vilémově, ustanoven farním vikářem v Havlíčkově Brodě a administrátorem excurriendo v Pohledu a ve Šlapanově, **Mgr. Tomáš Kvasnička**, farní vikář v Pardubicích, ustanoven farním vikářem v Chrudimi, **Fr. Gottschalk Karol Lováš**, OPraem., řeholní jáhen, ustanoven k jáhenské službě ve Vilémově, **PhDr. Radek Martinek**, farní vikář v Hradci Králové - Pražském Předměstí, ustanoven farním vikářem v Pardubicích, **P. Mgr. Jan Ladislav Novák**, OPraem., administrátor v Havlíčkově Brodě, ustanoven výpomocným duchovním v Polné, **Mgr. Jan Paseka**, administrátor v Chrasti u Chrudimi, ustanoven administrátorem excurriendo ve Vrbatově Kostelci, **RNDr. Tomáš Reschel**, Ph.D., farní vikář v Hradci Králové I, ustanoven farním vikářem v Červeném Kostelci, **Mgr. Josef Roušar**, farní vikář v Jičíně, ustanoven administrátorem v Dolní Čermné, **ICLic. Pavel Seidl**, farář v Dolní Čermné, ustanoven děkanem v Chlumci nad Cidlinou a administrátorem excurriendo v Babicích, Kratonohách a Mlékosrbech, **P. Siard Dušan Sklenka**, OPraem., farní vikář v Želivě, ustanoven administrátorem ve Vilémově, **Josef Smola**, arciděkan v Chrudimi, ustanoven děkanem v Heřmanově Městci a administrátorem excurriendo v Morašicích a Vápenném Podolu, **Bc. Th. Prokop Tobek**, diecézní novokněz, dosud jáhen v Deštném

v Orlických horách, ustanoven farním vikářem v Hradci Králové I, **Mgr. Viliam Vágner**, administrátor v Chlumu nad Cidlinou, ustanoven administrátorem v Dobřenicích a administrátorem excurrento v Libčanech a v Osicích, **Fr. Peter Pavel Valtoš, OPraem.**, řeholní jáhen, ustanoven k jáhenské službě v Želivi.

S platností od 1. 9. 2009 bude **Mgr. Miroslav Dítě**, diecézní kněz, ustanoven výpomocným duchovním v Čáslavi, **Andrej Lukáček**, farář v Kutné Hoře - Sedlci, ustanoven výpomocným duchovním v Poděbradech, **Mgr. Pavel Tobek**, farní vikář v Kutné Hoře, ustanoven farním vikářem v Kutné Hoře - Sedlci.

Kněžské a jáhenské svěcení

V **sobotu 27. června 2009** v 9.30 hodin v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové přijali vzkládáním rukou a modlitbou diecézního biskupa Mons. Dominika Duky, OP kněžské svěcení tři jáhni naší diecéze: **Mgr. Pavel Jäger, Milan Romportl a Bc.Th. Prokop Tobek** a jáhenské svěcení dva kandidáti trvalého jáhenství: **Mgr. Leoš Halbrštát a Mgr. Karel Tuháček**.

V **neděli 28. června 2009** v 16.00 hodin v kostele Nejsvětější Trojice v Mlázovicích (f. Lázně Bělohrad) přijal vzkládáním rukou a modlitbou pomocného biskupa Mons. Josefa Kajneka jáhenské svěcení kandidát trvalého jáhenství **Miloš Pour**.

V **pátek 10. července 2009** v 17.00 hodin v katedrále Nanebevzetí Panny Marie v Rožňavě přijme vzkládáním rukou a modlitbou pomocného biskupa Mons. Josefa Kajneka jáhenské svěcení kandidát trvalého jáhenství **fr. Peter Pavel Valtoš, OPraem.**

V **sobotu 11. července 2009** v 10.00 hodin ve farním kostele Nanebevzetí Panny Marie v Sečovicích (arcidiecéze Košice) přijme vzkládáním rukou a modlitbou pomocného biskupa Mons. Josefa Kajneka jáhenské svěcení bohoslovec královéhradecké diecéze **Štefan Brinda**.

V **sobotu 29. srpna 2009** v 10.30 hodin v opatském kostele Narození Panny Marie v Želivě přijmou vzkládáním rukou a modlitbou diecézního biskupa Mons. Dominika Duky, OP kněžské svěcení dva jáhni: **Fr. Gottschalk Karol Lovaš, OPraem. a Fr. Tadeáš Róbert Spišák, OPraem.**

Další kněžské a jáhenské svěcení je plánované na **sobotu 19. září** tohoto roku.

Prosíme všechny o modlitby za nové kněze, jáhny i za ty, kdo se na jáhenství a kněžství připravují.

Biskupství královéhradecké Vás zve na

Diecézní pout'

15. srpna 2009
na Hoře Matky Boží u Králík

Program:

9:00	ranní modlitba
10:00	mše svatá
12:30	přednášky „Po stopách apoštola Pavla“ (P. Jan Šlégr) „Nezabiješ! To pro vojáky neplatí?“ (Mons. Tomáš Holub) „Panna Maria v ikonách“ (P. Radek Martinek) možnost sportu a programu pro děti
14:00	katecheze „Ve víře jsme hlasatelé, nikoliv údržbáři.“ (Mons. Tomáš Holub)
15:00	závěrečné požehnání

Nabídka pro mládež: pěší putování ve dnech 10.-14.8.2009,
v pátek večer koncert a vigilie v bazilice – podrobné informace
u kaplánů pro mládež nebo na DCM (dcm@diecezhk.cz).

Aktuální informace na www.diecezhk.cz

O prázdninách vrcholí pátý ročník Hudebního léta v Heřmanově Městci

V prázdninovém čase se v kostele sv. Bartoloměje v Heřmanově Městci uskuteční podstatná část festivalu (nejen) klasické hudby nazvaného Hudební léto. **Jubilejní 5. ročník** byl zahájen v neděli 14. 6. uvedením díla Jiřího Pavlici *Missa brevis*. První prázdninový koncert dne **12. 7.** slibuje pokračování každoročního kroku mimo klasickou hudbu. Letos připravujeme, neb pevně věříme v příznivé počasí, externí koncert v prostorách renovované farní zahrady. Vystoupí na něm smyčcový komorní soubor **Corvus quartet** složený z hráčů Komorní filharmonie Pardubice. Program bude složen z úprav populárních melodií skupin Queen, Metallica či Beatles. Věříme, že si i tento hudební experiment najde své posluchače. Pokračování festivalu se ponese ve znamení smyčcových nástrojů. **Studenti pražské AMU – violoncellista Jan Zemen a varhaník Pavel Svoboda** uvedou v neděli **26. 7.** převážně barokní Bachův program. V neděli **9. 8.** bude následovat koncert již tradičního hosta – královéhradeckého varhaníka **Václava Uhlíře**, s kterým vystoupí profesor Pardubické Konzervatoře houslista **Josef Kuchválek**. Závěrečný koncert celého festivalu dne **23. 8.** bude v režii souboru historických nástrojů **SoliDeo**. Vedoucí souboru **Miloš Fr. Rejman** připravil pestrý program složený ze staré hudby 13. – 17. století. Týden před tradiční heřmanoměsteckou poutí se tak celé hudební léto uzavře. Věříme, že si z pestré nabídky koncertů vyberete a v parných letních dnech přijmete pozvání do působivého prostředí kostela sv. Bartoloměje. Určitě nebudete litovat. **(MV)**

Zprávy z ČM Fatimy

Děkujeme za mimořádné exercicie komunity Dvou srdcí P. Motforta Okkaa z Nigerie a za exercicie „Maria“ pod vedením P. Eliase Velly z Malty.

ČM Fatima v Koclířově si Vám dovoluje nabídnout možnost strávit letní dovolenou u nás. Zdejší pobyty jsou populární, mají již velkou tradici a každý rok v programech i vybavenosti areálu naleznete něco nového. Prosíme, připojte se k **pouti nemocných z diecéze ke sv. Zdislavě do Jablonného v Podještědí v sobotu 18. 7. 2009** pod vedením biskupa Dominika Duky, OP. Dále zveme do Králík na hlavní diecézní pouť dne 15. 8. 2009 a na jubileum 100 let Orla na sv. Hostýn 23. 8. 2009.

I v červenci a srpnu se budou konat pravidelné programy **1. mariánských sobot**, 4. 7. 2009 a 1. 8. 2009. O té srpnové budeme hostit P. Jana Linhartu. Navíc Vás zveme na **poutě regionů** v sobotu 25. 7. 2009 (z oblasti Slovácka) a v sobotu 29. 8. 2009 (z oblasti Brno-venkov). Mohou se ale připojit poutníci i odjinud.

Také přes prázdniny se konají **fatimské dny spojené s vigilí** – vždy 12. a 13. v měsíci. Jejich program začíná od 17.30 hod. (sv. růženec, mše sv., přednáška, adorace) a pokračuje druhý den od 8.30 hod. (sv. růženec, mše sv., žehnání nemocných, zázračný průvod, uctívání ostatků blahoslavených fatimských pasáček). Možnost ubytování. Doporučujeme jednotlivcům i společenstvím.

Týdenní exercicie pro mladé s P. Anthonym proběhnou ve dnech 16. - 23. 8. 2009.

Hlavní pouť ke sv. Filoméně se koná v neděli 9. 8. 2009, mše sv. v 9.00 hod. (s procesím s hudbou), v 11.00 a 15.00 hod.

Přejeme Vám všem požehnanou dobu letních měsíců. A pojedete-li třeba kolem, zastavte se na malou chvíli v „Minutěnce“ biskupa Hloucha, projděte se přírodním areálem střediska, či ztište v poutním kostele. Těšíme se na každého z Vás!

Podrobnosti k programům, informace, přihlášky, kontakt: Fatimský apoštolát v ČR, č.p. 195, 569 11 Koclířov u Svitav, tel., fax: 461 543 164,6; mobil: 731 598 752;

e-mail: fatima@iol.cz nebo recepc@tiscali.cz ; URL: www.cm-fatima.cz

Číhošť

„Zde ve svatostánku je náš Spasitel“

Smírné pobožnosti v Číhošti:

11. 7., 8. 8., 12. 9., 10. 10., 14. 11., 12. 12.

Program: 8.30 Svatý růženec; 9.15 Mše svatá; 10.15 Výstav NSO – soukromá adorace; 12.45 Společná adorace; 13.30 Aktuální rozhovor; 15.30 Ukončení

Příležitost ke svátosti smíření.

Vlaková stanice Leština u Světlé n. Sázavou (vzdálená 6 km), na trati Kolín – Havlíčkův Brod.

Informace: Římskokatolická farma, Číhošť č. 1, tel.: 569 432 782, e-mail: cihost@seznam.cz

Hoješín

Noční adorace v roce 2009 v Hoješíně:

3. - 4. 7., 7. - 8. 8., 4. - 5. 9., 2. - 3. 10., 6. - 7. 11., 11. - 12. 12.

Kontakt: Školské sestry Hoješín, S. Terezie – tel: 469 676 181, mobil: 723 180 121

Slatiňany

Kněží chrudimského vikariátu a Školské sestry OSF Slatiňany si vás dovoluují srdečně pozvat na Modlitby za kněžská a řeholní povolání, které se konají každou 2. sobotu v klášterní kapli, Nádražní ul. č. 153 (asi 200 m od nádraží)

Termíny v roce 2009: 11. 7., 8. 8., 12. 9., 10. 10., 14. 11., 12. 12.

Program:

9.30 modlitba sv. růžence

10.00 Mše sv.

10.45 Adorace

11.15 občerstvení

11.45 Křížová cesta

Želiv

Duchovní obnovy v první sobotu

Termín: 4. 7., 1. 8., 5. 9.,

Program:

15.00 zahájení; 15.10 přednáška; 16.00 Loretánské litanie; 16.20 adorace Nejsvětější svátosti (možnost svátosti smíření); 17.30 modlitba svatého růžence; 18.00 pontifikální mše sv.

4. 7. 2009 Host: P. Hroznata Pavel Adamec, O.Praem., Svědectví světců a mariánská úcta

1. 8. 2009 Host: J. M. Marian Rudolf Kosík, O.Praem., Panna Marie – denice našeho života

Dům setkání Albeřice

Rekreační a školicí zařízení křesťanského občanského sdružení YMCA Setkání nabízí:

Letní tábory rodin

1. turnus: 18. - 25. 7. 2009

3. turnus: 1. - 8. 8. 2009

Srdečně zveme na dovolenou rodin v Krkonoších v příjemném prostředí křesťanského společenství a krásné horské přírody, s vynikajícími podmínkami pro turistiku a letní sporty. Program bude částečně volný, podle vlastní volby a částečně prokládaný společnými hrami a soutěžemi, výlety a dobrodružnými „expedicemi“ za poznáním, tvořením z přírodních i dovezených materiálů, povídáním u ohně, zpěvem, modlitbou a vším co dokážeme společně připravit. Součástí je pro zájemce nabídka duchovního programu a inspirující povídání o rodinném životě, který povedou manželé Josef a Bohunka Horští a otec Jan Peňáz.

Expedice „Krkonoš“

25. - 28. 9. 2009

Dobrodružný a hravý prodloužený víkend pro otce s dětmi, podbarvený zážitky průzkumníků a objevitelů krkonošské přírody. Atmosféra společenství křesťanských otců s dětmi, která zde vzniká, přirozeným způsobem posiluje víru účastníků i vztah dětí ke svým tátům. Doporučený věk dětí 6-11 let.

Tvořivý víkend pro maminky s dcerami

9. - 11. 10. 2009

Pestré tvoření, společně prožívaný čas, vzájemné obohacení, vznik hezkých výrobků a povídání ve společenství maminek s dcerami je příležitostí k prohloubení vztahů i radostnému prožívání společenství a osobnímu povzbuzení do dalších dnů. Tvořivé dílny povedou zkušené lektorky. Doporučený věk dětí 7-14 let.

Bližší informace a přihlášky i na jiné akce najdete na www.setkani.org nebo u M. Vyletála: ymca@setkani.org, tel: 731 625 615.

Pro děti

Sedmikráska

Během července a srpna budou prostory KMC uzavřeny z důvodu rekonstrukce zadního traktu budov ZŠ a MŠ Jana Pavla II. Přesto neodpočíváme, ale nabízíme široké veřejnosti cyklus akcí v prázdninovém „režimu“.

Každé úterý a čtvrtek dopoledne jsou připraveny zajímavé **exkurze a výlety**. Děti poznají práci hasičů, zdravotníků (leteckých záchranářů) a městských policistů. Za přírodou se vydáme na naučnou stezku Na Plachtě, do Botanické zahrady léčivých rostlin při FaF či do Přírodovědného centra při ZŠ Bezručova. Milovníci techniky se s námi mohou vypravit za mašinkami na Chlumeckou zahradní železnici do Chlumce nad Cidlinou, za letadly do Leteckého muzea na letišti v HK, za obnovitelnými zdroji energie do Infocentra ČEZ na Hučáku nebo za semafore a výhybkami do muzea v areálu Signalmont. Milovníci koní se mohou těšit na návštěvu jízďárny v Dobřenicích. Vesmírné objekty budeme poznávat na hradecké hvězdárně i na planetární a galaktické stezce. Svět knihy se otevře v pobočce městské knihovny na Eliščině nábřeží, svět obrazů a soch v Galerii moderního umění, svět našich předků v Podoorlickém skanzenu v Krňovicích. Děti mohou sbírat za účast razítka do tzv. prázdninové karty, za aspoň tři vyplněná políčka získávají po prázdninách malou odměnu.

Každé pondělí organizujeme společně se ZŠ a MŠ Jana Pavla II. **tzv. Výtvarničení na Hradě**, kde se střídá keramika s výtvarnou dílnou. Využívat budeme náhradní učebnu ve škole, nemůžeme proto zajistit hlídání malých dětí. Na účastníky z řad maminek s dětmi i školáků čekají velmi zajímavé techniky – ve výtvarné dílně pletení z pedigu, malba na porcelán, decoupage, savování a malba na textil, v keramice výroba stolních her, svícíků a lampiček včetně glazování. Na tento program je z kapacitních důvodů nutné se předem přihlásit, přihlášky získáte na níže uvedených kontaktech.

Podrobný časový rozpis a důležité informace ke všem prázdninovým akcím naleznete na webu, v informačních centrech, na nástěnkách kostelů a samozřejmě v KMC.

Informace:

Mgr. Ludmila Valešová – předsedkyně, mobil: 775 989 270, telefon: 495 512 901 (dopoledne ve školním roce)
e-mail: sedmikraskahk@volny.cz,
web: www.sedmikraska.wz.cz

Pro mládež

Prázdniny na Vesmíru

DCŽM Vesmír má během letních prázdnin pro mládež „STÁLE OTEVŘENO“. Zveme ke společné přípravě programu: hry, sport, diskuse, „témátka“, filmy, chvíle ztišení, modlitby, práce atd. Během prázdnin proběhnou minimálně dva koncerty.

12. - 15. 8. Putování do Králík na diecézní pouť

16. - 22. 8. Taneční týden

23. - 28. 8. Sportovní týden

28. - 30. 8. „BB aneb Benvenuto Benedetto“ - přípravný víkend na návštěvu Sv. otce

S sebou: spacák, přezůvky, a cca 150Kč/den. Prosíme, hlase se předem na tel.: 494 663 140 nebo na e-mail: dczm.vesmir@atlas.cz. Bližší informace na www.vesmir.signaly.cz.

Duchovní cvičení pro dívky 18-27 let

Duchovní cvičení pro dívky ve věku 18 – 27 let pořádají sestry Boromejky. Téma: Povolání k životu lásky. Vede: P. Jiří Šlégr. Místo: Špindlerův Mlýn, středisko Eljon (Krkonoše). S sebou: spacák, přezůvky, hodinky, Bibli, breviář (kdo má). Cena dobrovolná. **Kontakt:** S. M. Vincenta Kořínková, vincenta@boromejky.cz, tel.: 723 477 525, www.boromejky.cz.

Duchovní cvičení pro vysokoškoláky

Duchovní cvičení pro vysokoškoláky vede P. Michal Altrichter SJ. Termín: 4. – 8. září 2009. Místo: Exerciční dům Stojanov, Velehrad. **Kontakt:** 572 571 531, e-mail: velehrad@stojanov.cz, skype: stojanovvelehrad.

Papežská návštěva

Ve dnech 26. – 28. září 2009 navštíví Českou republiku papež Benedikt XVI. Během své návštěvy se setká

s mladými lidmi ve Staré Boleslavi dne 28. září. Všichni jsou srdečně zváni. **Bližší informace najdete na www.navstevapapeze.cz.**

Pro seniory

Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory nabízí:

22. – 29. 8. 2009 – pobyt pro prarodiče s vnoučaty „Prázdniny v Krkonoších“ – IV. turnus – Marianum, Janské Lázně
5. – 8. 10. 2009 – duchovní obnovu pro seniory a osamělé seniory s Mons. ThLic. Bohumilem Kolářem – Marianum, Janské Lázně
19. – 22. 10. 2009 – duchovní obnovu s P. Janem Rybářem SJ pro seniory a animátory seniorů – Marianum, Janské Lázně

Informace a přihlášky:

Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory
Velké nám. 35
500 01 Hradec Králové
tel.: 495 063 661 nebo 737 215 328,
e-mail: dcs@diecezechk.cz
web: <http://seniori.diecezechk.cz> nebo www.animatori.cz

Mariánské poutě na Chlumku u Luže

Neděle - 5. 7. 2009 pouť k svátku Navštívení P. Marie: mše sv. v 8.00, 9.30, 11.00 hod. a ve 14.30 sv. požehnání

Neděle - 16. 8. 2009 pouť k svátku Nanebevzetí P. Marie
mše sv. v 8.00, 9.30, 11.00 hod. a ve 14.30 sv. požehnání

Neděle - 13. 9. 2009 pouť k svátku Narození P. Marie
mše sv. v 8.00, 9.30, 11.00 hod. a ve 14.30 sv. požehnání

Desátý farní den v Černilově

Římskokatolická farnost Černilov Vás v **neděli 30. 8. 2009** srdečně zve na 10. farní den. Program se bude odehrávat na dvou místech. V kostele Nalezení sv. Štěpána bude slavena v 11.00 hodin mše svatá, která farní den zahájí. Odehraje se zde i závěrečný koncert. Ve farní stodole budete moci shlédnout pohádku v podání místních dětí a několik hudební vystoupení. Během celého dne budou probíhat soutěže pro děti na zahradě a výstava obrazů a fotografií. Občerstvení zajištěno.

Proglas

Proglas je možné v královéhradecké diecézi naladit na frekvencích 93,3 FM z Pradědu nebo 97,9 FM z Ještědu. Vysílání rádia můžete najít také v nabídce kabelových společností po celém území naší vlasti, naladit prostřednictvím Internetu nebo skrze satelit. Informace najdete na www.proglas.cz. Jestliže máte zájem dostávat zdarma podrobný program vysílání Proglasu přímo do vaší e-mailové schránky, stačí o něj požádat na adrese redakce@proglas.cz.

Kulatý stůl víry. V červencovém i srpnovém vysílání se redaktorka Marie Blažková spolu s P. Damiánem Škodou soustředí na téma **Pastorace povolání**. Dne 3. 7. sledují, jak pastoriaci povolání inspirují svatý Cyril a Metoděj a 7. 8. podněty sv. Jana Marie Vianneye. Cyklus Kulatý stůl víry zachytíte v rámci relace **Všimli jsme si** v pátek od 16.00 hodin s reprízou v sobotu od 11.05.

Letní škola staré hudby Prachatic proběhne ve dnech 12. - 19. 7. Jedná se o interpretační seminář pro amatéry i poloprofesionály pod vedením vynikajících, většinou zahraničních lektorů. Letos bude otevřeno osm tříd zobcových fléten, třída panovy flétny, dvě třídy historického zpěvu a třída cembala. Lektory představí a koncerty letošního ročníku připomene organizátorka a flétnistka Jitka Smutná. Pořad **Oktáva** naladíte v pátek 3. 7. od 16.55 hodin.

Cyklus **Křesťan a svět** v neděli 5. 7. od 17.00 hodin nese název **Vintířovské inspirace**. Životní pouť sklářské výtvarnice Vladimíry Tesařové a Dobrou Vodu u Hartmanic na Klatovsku spojuje osobnost svatého Vintře. Přijměte pozvání k rozhlasové procházce do šumavských hvozdů prodchnutých působením světce česko-německého smíření i poslechu rozhovoru s dobrovodskou sklářkou.

Barvínek. Témata v červenci: 7. 7. Jak se hraje kuličky. 14. 7. Astronomické okno. 21. 7. Telefonické Riskování. 25. 7. Na březích Něvy... - O Sankt Petěrburgu. 28. 7. Sto českých nej IV - další exempláře a zajímavosti z rubriky Sto českých nej. Barvínek naladíte každé úterý v 16.00 a reprízu v sobotu od 9.30.

„Byl jsem nemocný a navštívili jste mě“ aneb **Jak Češi pomáhají na Haiti**. Haiti je nejchudší zemí západní polokoule. Leží spolu s Dominikánskou republikou na ostrově Hispaniola v Karibském moři mezi Kubou a Portorikem. Již několik let se tam snaží dobrovolníci z různých zemí vybudovat kvalitní zdravotnickou péči. Takovou snahu na Haiti rozvíjela i zdravotní sestra Jana Smyčková, která na ostrově působila více jak půl roku. Rozhovor s ní vysíláme ve středu 8. 7. od 22.00 hodin.

Mezinárodní hudební festival Český Krumlov. Na jeden z největších svátků klasické i moderní hudby vás do města pětileté růže pozve Veronika Dušková, tisková mluvčí festivalu. Krumlovská přehlídka každoročně hostí přední české i světové umělce. Letos se ve dnech 17. 7. - 22. 8. představí například sopranistka Renée Fleming, houslista Pavel Šporcl, operní pěvkyně Alison Bolshoi či Eva Urbanová. A pozor: pro posluchače Proglasu se chystá bohatá soutěž o vstupenky! Páteční **Oktávu** s datem 10. 7. naladíte od 16.55 hodin.

Cyklus **Dotýkání světla** se v pondělí 13. 7. od 22.00 hodin zaměří na představení kongregace redemptoristů. Nenechte si ujít **Hovory o spiritualitě Kongregace Nejvyššího Vykupitele** s představeným Pražské provincie redemptoristů **P. Stanislavem Příbylem**, CSsR a redaktorkou Janou Beránkovou.

Polička - Hudební festival B. Martinů. Slavnosti Bohuslava Martinů v Poličce patří mezi stálice kulturního léta v královéhradecké diecézi. Do míst, kde slavný skladatel žil, nás zavedou administrátor poličské farnosti P. Adrián Jaroslav Sedák, O.Praem. a P. Tomáš Rastislav Höger, O.Praem. redaktor studia Vojtěch. Premiérové vysílání nabízíme k poslechu ve středu 15. 7. od 22.00 hodin.

Tomáš Kempenský: Následování Krista. Klasického a osvědčeného průvodce duchovním životem přiblíží v **Knihovničce Proglasu** Zdeněk Drštka. Nechte se inspirovat v neděli 26. 7. ve 13.20 hodin.

Barvínek v srpnu. 4. 8. Správný borec Jenda Lukeš - šéfredaktor časopisu Tarsicius, jeho víra a životní priority. 8. 8. Plzeň – protože je možné Proglas naladit už i na Plzeňsku, rozhodli jsme se metropoli západních Čech představit, a to z nejvyšší kostelní věže v České republice. 11. 8. Ve středu Afriky - Honza Fous absolvoval misie ve Středoafrické republice a o životě na rovníku povypráví i v našem studiu. 15. 8. S hlavou v oblacích a nohama taky - s budoucím pilotem Václavem Soukopem jsme absolvovali cvičný let. Na reportáž, která se může chlubit přívlastkem nejvyšše natočená v historii Radia Proglas, vás vezme z Berouna do Karlových Varů a zpátky. 18. 8. Telefonické Riskování - prázdninové procvičení hlavy a pročištění mozkových závitů nabízíme v telefonické vědomostní soutěži. 22. 8. Hvězdy nad hlavou - rok 2009 je mimo jiné rokem astronomie. Proč právě letošní rok, jak se slaví, jak pracuje současný astronom a co zajímavého najdeme na obloze – to vše nám řekne člověk, který se pozorováním hvězd živí. 25. 8. a 29. 8. Sto českých nej IV. Barvínek naladíte každé úterý v 16.00 a reprízu v sobotu od 9.30. „Mimo církve není spásy.“ Tato věta vzbuzuje uvnitř církve mnohé spory a bouří emoce zejména v ekumenickém a mezináboženském dialogu. S Mgr. Michalem Opatrným, Dr.theol., pedagogem Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, sledujeme konkrétní výroky koncilních dokumentů a snažíme se hledat odpovědi na současné otázky po významu evangelizace, misie a apoštolátu v pluralitní společnosti. Pořad **Mimo církve není spásy - z pohledu koncilních dokumentů** zachytíte v sobotu 8. 8. v 17.00 hodin.

Kláster premonstrátů Teplá. Prostorami, které svědčí o pohnutých dobách českých dějin, provází a o tepelské kantonii hovoří její administrátor **P. Augustin Ján Kováčik**. Další díl cyklu **Dotýkání světla** vysíláme v pondělí 10. 8. od 22.00 hodin.

Baroko 2009. S hudebním skladatelem, dirigentem a organizátorem olomouckého festivalu Baroko Tomášem Hanzlíkem zveme na jednotlivé koncerty a další události letošního ročníku. Přehlídka probíhá na několika místech v Olomouci od poloviny srpna do konce září. Více se dozvíte ve středu 12. 8. 2009 ve 22.00 hodin.

Knihkupectví Paulínky

Jungmannovo nám. 18

110 00 Praha 1

Tel./fax: 224 818 757

Online knihkupectví: www.paulinky.cz

knihkupectvi@paulinky.cz

objednavky@paulinky.cz

Nakladatelství pro jubilejní Rok kněží chystá publikace:

Modlitby za kněze

Jubilejní rok kněží je určen pro celou církev, jež děkuje za dar kněžství a vzývá Pána žně, aby na ni posílal stále nové dělníky a skrze ně dával zazářit Kristově svatosti ve světě. V této knížence najdete modlitby za nová povolání, za seminaristy, za jáhny, kněze v jejich službě i v těžkostech; za papeže a biskupy, za rodiny kněží a farní společenství; za misionáře, za všechny zasvěcené, ale také za laiky ve službách Božímu lidu.

Brož., cca 32 s., cena cca 35 Kč

Anna Penna

Svědék Boží lásky:

Život a dílo Jana Maria Vianneye

Přepřelované druhé vydání životopisu sv. Jana M. Vianneye. Kniha je obohacena tematicky vřazenými úryvky z jeho kázání. Není tu představován pouze jako „svatoušek“, ale člověk žijící z Boží milosti a zcela vydán do rukou Bohu a službě bližním a nejpotřebnějším.

Brož., 104 s., cena 118 Kč

Karmelitánská knihkupectví

Valdštejnovo nám. 8, Jičín, tel.: 493 721 967, jicin@kna.cz

Velké nám. 36, Hradec Králové tel.: 495 063 173,

hradec@kna.cz

Vám nabízí knihy:

Petr Karas

Boží slovo na každý den

Publikace P. Petra Karase nás zve k rozjímání nad jednotlivými biblickými texty liturgického roku, tak, jak je známe z bohoslužeb. Ke každému textu je připojen krátký komentář jako inspirace k osobní modlitbě. Především tomuto účelu jsou předložené komentáře podřízeny a nejde tedy o exegezi ani shrnutí duchovního poselství celého textu, nýbrž mnohdy jen o zdůraznění určité věty či myšlenky a to v takové formě, aby byly stravitelné pro každého čtenáře. **Brož., 223 s., 129 Kč**

Gianfranco Ravasi

Biblické postavy - Liturgický rok s osobnostmi Bible

Druhá z knih je z pera předního italského katolického biblisty, hebraisty a biblického archeologa Gianfranca Ravasiho. Jde o pozoruhodný komentář k nedělním a svátečním čtením všech tří cyklů liturgického roku. Autor jednotlivé perikopy komentuje z perspektivy jedné konkrétní biblické postavy vystupující v příslušném biblickém čtení a skrze tuto postavu nám dává nahlédnout význam příslušného textu.

Brož., 334 s., 299 Kč

Potůček a Temné jezero knížete Vodomora

Nová filmová pohádka

Jedním z důvodů vzniku filmu byla podpora a propagace projektu „Na cestě do života“. Ten má za cíl pomoci mladým lidem, kteří po dovršení dospělosti odchází z dětských domovů. Po opuštění bezpečného „tuskula“ dětského domova nejsou často na úskalí reálného života připraveni a z nejrůznějších příčin upadají do problémů.

Sociální pracovníci s dětmi spolupracují už během jejich pobytu v dětském domově a následně je doprovázejí i jejich prvními kroky ve světě dospělých. Kontaktují je a zjišťují, jak se jim vede, zda mají práci, bydlení, zda se netopí v problémech, se kterými si neví rady.

Cílem pohádky je tak diváky nejen pobavit, ale také seznámit s touto problematikou. Před pohádkou bude promítán krátký dokument o dětech z dětských domovů a o projektu Na cestě do života. Výtěžek ze vstupného a z prodeje DVD a triček a dalších propagačních věcí směřuje také na celý projekt.

Ač celou pohádku natočil amatérský štáb, zdaleka to neznamena, že byste po jejím shlédnutí měli být zklamáni. Ve filmu kromě jiných herců účinkují i děti z dětského domova v Nechanicích. Natáčení probíhalo v loňském roce především na zámku Hrádek u Nechanic a v okolí Malých Svatoňovic. Zúčastnily se ho různé šermířské skupiny, Hasičský sbor města Úpice či Pyrotechnická služba armády ČR z Náměště nad Oslavou.

Příběh je naším autorským dílem a vypráví o Vodním království, kde se rozbil Pramenitý džbán, nekonečný zdroj tolik potřebné vody. Zničující sucho hubí život na zemi. Král Bořivoj se rozhodne vypsát odměnu: ruku princezny a půlku království tomu, kdo přinese zpátky vodu jeho zemi. A jak vše dopadne, se už přijďte přesvědčit sami!

Generálním partnerem pohádky je Královéhradecký kraj, nad projektem v Hradci Králové převzal záštitu primátor města Ing. Otakar Divíšek. Velké podpory se nám rovněž dostalo od biskupa Mons. Dominika Duky, OP, který se zúčastnil i premiéry dne 14. června v kině Centrál.

Pohádku bude možné vidět v kině Centrál v Hradci Králové na podzim roku 2009 a také s ní budeme objíždět farnosti (nejen) ve východních Čechách. Zájemci o promítání nás tedy mohou kontaktovat. Předem všem děkujeme za podporu a těšíme se na setkání s Vámi.

Pavel Nix, režisér pohádky

Více na: www.vodomor.cz a www.dozivota.cz

Liturgický oděv v proměnách staletí

Výnosy posvátného koncilu v Tridentu ovlivňují církev dodnes. Podoba a liturgická úprava v podstatě všech historických církevních staveb se řídila jeho závěry. Jednotná podoba liturgie slavená stejným způsobem v celém tehdejší katolickém světě byla vnějším vyjádřením univerzality Církve. Chrám se opět dostal do popředí každého města, vždyť byl nejdůležitějším shromaždištěm každé obce: zde se lidé nejen setkávali sami mezi sebou, ale hlavně se svým Tvůrcem – Bohem. Veškeré umění – výtvarné i hudební – stejně jako okázalá bohoslužba, bylo podřízeno tomuto účelu, aby se člověk i prostřednictvím smyslů povznesl k nebi.

7. Paramenta v barokní liturgii

Po ukončení vleklé Tricetileté války nastává v celé Evropě relativně klidné období bez významnějších válečných konfliktů. Začíná se prosazovat nový umělecký směr – baroko, plné rozmanitých forem, ale i silného náboženského akcentu. Vždyť radost ze života nemůže být v kontrastu s duchovním životem. Postupná obnova církevních staveb se projevovala i v jejich interiérech, kde se již důsledně prosadily závěry Tridentského koncilu. Každému kostelu dominuje hlavní oltář, obvykle s velkým obrazem uprostřed obklopeným sochařskou výzdobou a mnohdy i ostatky svatých. Svatostánek je již pevnou součástí této oltářní architektury.

Konsolidace poměrů – obnova řemesel a kultury

Obnovovány byly rovněž venkovské kostely, ale pro nedostatek peněz zde neprobíhaly tak radikální změny jako u reprezentativních chrámů městských či klášterních. Tak se do venkovského kostela – často gotického – dostávají odsunutější předměty z městských kostelů, kde byly nahrazeny reprezentativnějšími (oltáře, obrazy, nábytek, kalichy apod.). Také na bohoslužebných oděvech se muselo zpočátku šetřit, díky tomu je zachována velmi zajímavá skupina lidových církevních výšivek, jejichž motivy vycházející z pozdně renesančních italských látek se až hluboko do 19. století stereotypně uplatňovaly např. na malovaném nábytku, koutních plachtách a zvláště v regionálně odlišných lidových krojích. Ojedinelým materiálem, který byl v této době příležitostně využíván ke zhotovení církevního roucha, byla sláma. V katedrále sv. Víta je dochována slamená kasule spletená na způsob rohože ze sežehlených barevně tónovaných stébel, která však z odstupu několika málo metrů působí jako z tepaného zlata. Používala se pro tzv. pastýřskou jitřní mši Božího hodu vánočního. Další skupinou lidových prací jsou výšivky hedvábím na režném plátně. To byl kompromis se soudobými liturgickými předpisy, které si vymínily pro bohoslužebná roucha pouze ušlechtilé hedvábné látky. Květinový ornament v typicky raně barokním sortimentu (tulipán, růže, kosatec, lilie) se odvíjí po celé ploše roucha v sytých barvách. Jednoduchá vyšívací technika – zpravidla plochý atlasový steh větší délky – ukazuje na neškolenou venkovskou ruku, nikoliv na dílo organizované řemeslné dílny. Ve venkovském prostředí se uchytila i původně italská technika aplikace – přišívání barevných tkanin k podkladu. Výšivku 17. století ovlivnily i politické okolnosti. V 80. letech sílilo ve střední Evropě turecké nebezpečí, vrcholící obléháním Vídně Turky (1683), díky tureckým vlivům (ukořistěné součásti válečné výzbro-

je) rychle zdomácněla vysoká reliéfní výšivka ze zlatých a stříbrných nití vtahovaných hluboko do podkladu z vrstvených lněných nití, takové práce se v celkovém efektu blíží stříbrnému zlacenému tepanému reliéfu.

Tkanina

Na rozdíl od 19. století se v 17. či 18. století nevyráběly žádné speciální tkaniny pro zhotovování církevních rouch. Z bohatě vzorovaných tkanin často protkávaných drahými kovy se zhotovovaly šlechtické róby a rovněž paramenta. Protože soudobý vkus v oblasti světské módy se proměňoval velmi rychle, je do dnešních dnů zachováno jen velmi malé množství pánských a dámských oděvů. O to více vystupuje do popředí význam výzkumu dochovaného fondu bohoslužebných rouch, která nepodléhají tak rychle diktátu módnosti. Můžeme na nich sledovat proměnu ornamentu u tkaných látek a u vyšívání rouch bohatství použitých technik apod.

Nádherné brokátové látky protkávané zlatem a stříbrem se od 2. poloviny 17. století vyráběly hlavně ve Francii, která převzala toto výsadní postavení po Itálii. Colbert - mocný ministr Ludvíka XIV. - stál za hospodářským úspěchem Francie, provedl mnoho reforem a snažil se, aby se luxusní zboží vyrábělo ve Francii. Povolal zdatné řemeslníky z ostatních zemí Evropy a ve spolupráci s předními umělci vybudoval královské manufaktury (např. manufaktura na ručně vázané tapiserie - gobelíny v Goblin), jejichž výrobky v následujících mnoha desetiletích udávaly tón celé Evropě. Francouzské hedvábnictví ovládlo v 18. století soudobou módu a ostatní evropská centra produkující hedvábné tkaniny velmi pozorně sledovala a napodobovala proměny textilních vzorů, a to tak dokonale, že je dnes často velmi obtížné rozpoznat původ dochovaných tkanin. S tkalci spolupracovali malíři-návrháři, kteří dvakrát ročně (na jaře a na podzim) připravovali kolekce tkanin s novými vzory. Proměna módního vkusu tak probíhala velmi rychle. Velmi zajímavá skupina vzorovaných látek vznikla v prvním desetiletí 18. století. Vzorům se říká bizarní, pro zvláštní těžko popsatelnou metamorfózu prvků realistických a fantastických inspirovaných Dálným východem. Vlny „exoticismů“ se ostatně ve vzorech tkanin opakovaly i v následujících desetiletích, byť již ne tak silně. V první třetině stejného století byly oblíbeny rovněž tzv. krajkové vzory nazvané podle hlavního motivu – krajkových pásů, kterými je podložen drobný květinový vzor. Tyto látky byly s oblibou využívány jako tapety do šlechtických interiérů. Ve 30. a 40. letech se dočkaly vysoké obliby vzory naturalistické, s realisticky ztvárněnými květy, ovocem či architektonickými prvky nebo krajinnými výseky s malířskými hodnotami. Nastupující

rokoko charakterizuje ústup od bohatě vzorovaných, ale někdy těžkopádných tkanin ve prospěch hravých květinových kompozic šatových látek nebo tkanin vzorovaných s využitím optických efektů (např. rozostřený vzor).

Šlechta, která do své garderoby investovala značné finanční prostředky, ve snaze získat alespoň část peněz zpět odprodávala příležitostně některé ze zánovních šatů církevním institucím k přešíť na paramenta. Ještě běžnější praxí byly dary starších šatů kostelům příslušného panství. Obchodu s vyřazenými aristokratickými oděvy se věnovali zpravidla židovští obchodníci, kteří dodávali bohatým klášterům a jejich dílnám rovněž mnoho galantního zboží (vyšivačí materiály, stuhy, prýmký). Některé oděvy, možná ty co neprodaly, využily židovské náboženské obce stejným způsobem: přešly je na pláštíky na Tóru či synagogální opony. Je doloženo, že z jedné větší vyšivané světské textilie byla zhotovena kasule a pluviál a ze zbytků ještě synagogální opona. Židovští obchodníci zprostředkovávali obchod s luxusním zbožím po celé Evropě. Dojížděli do tehdy významných obchodních center (Norimberka, Lipska, Frankfurtu aj.), odkud dodávali jemné vzorované samety, brokáty, damašky, ale i kovové a barevné krajky, knoflíky, zlaté a hedvábné nitě a rovněž celé hotové části obleků. Podobná situace přetrvávala i v 18. století. Ještě v letech 1768 – 1769 se pražská Metropolitní kapitula obrátila na židovského obchodníka Šimona Frankla, který hedvábné tkaniny potřebné ke zhotovení 13 pluviálů a miter pro kanovníky objednal v Lyonu.

Kasule ušíťá z tkaniny s raně naturalistickým vzorem (Lyon, 1730-1735), Padova, Museo della Basilica di Sant'Antonio

Výšivka

Značná část výšivek barokní doby, ať už dochovaná na církevních či světských oděvech, je většinou prací anonymních vyšivačů. Výjimečně se z pramenů můžeme dozvědět jejich jména. Například v knize pražského malířského cechu, kam byli vyšivači na vlastní žádost v roce 1594 připojeni, je jich zmíněna celá řada. Většina z nich pracovala pro panovnický dvůr (pokud byl přítomen v Praze) nebo pro vysokou šlechtu a církevní hodnostáře. Stát se vyšivačským mistrem tehdy znamenalo projít si dlouhými tovaryšskými léty (až 10 let) a odevzdat mistrovský kus – obvykle výšivku Panny Marie, na které budoucí mistr měl pracovat čtvrt roku, zatímco malíř musel být hotov do 4 týdnů. Některí z pražských cechovních vyšivačů byli spřízněni s významnými zlatníky či architekty. Velké vyšivačské dílny byly samozřejmě v ženských klášterech, kromě benediktinek od sv. Jiří, které měly v dané oblasti mnohasetletou tradici, zmiňme zvláště premonstrátky z Doksan a Chotěšova. Pro chotěšovský klášter se dokonce dochovalo množství písemných pramenů a účtů, podle kterých můžeme zrekonstruovat činnost

jejich vyšivačské dílny. Mnoho jejich výšivek bylo určeno pro klášter tepelských premonstrátů, např. na velkém zlatém ornátu pracovali řeholnice intenzivně 6 let (1749 - 1755) a k práci si dokonce musely přizvat 3 laické vyšivačky (!). Ač řeholnice věnovaly práci zdarma, byly náklady na tento mešní soubor zhotovený zlatou krycí výšivkou neobyčejně vysoké – 2733 zlatých (velmi zručná vyšivačka si za rok vydělala maximálně 40 zlatých). Další nákladně zdobené liturgické textilie zhotovily řeholnice také pro svůj klášterní kostel, odkud se některé z nich po zrušení kláštera dostaly do pražské katedrály. S činností klášterních vyšivačských dílen souvisí také zdobení relikvií, zvláště adjustace celých koster římských mučedníků, které si z italských cest přiváželi jako papežské dary významní šlechtici, kteří je po ozdobení nechali uložit na boční oltáře svých patronátních kostelů. Velmi vynalézaví byli vyšivači v Itálii: zde se objevují kněžská roucha zhotovená zvláštní technikou výšivky

na síťovině – většinou zlatý a v ploše bohatě rozvinutý dekor bylo možno podložit různým barevným podkladem a tento střídat podle liturgických barev.

Mnoho parament barokní doby má své pestré osudy. V katedrále sv. Víta v Praze jsou dodnes dochovány soupravy přešíťé z korunovačních rób císařoven a českých královen Alžběty Kristýny (1723) a její dcery císařovny Marie Terezie (1743). Inventáře zaznamenávají i překrásný soubor darovaný vévodkyní Bádenskou okrášlený více než 6 tisíci diamanty. Velké péči šlechty a panovnické rodiny se těšily poutní kostely, které díky nim mají pozoruhodná bohoslužebná roucha. V Praze se kromě katedrály soustřeďovala pozornost šlechty na blízkou Loretu, kde se nákladné tkaničky používaly i na zhotovení oděvů na milostnou sochu Panny Marie a sv. Starosty. Velká kolekce zajímavých šatiček je uchovávána na Svaté Hoře a v jihočeském Kájově.

Když Josef II. přistoupil k další ze svých „osvícených“ reforem, a sice k rušení nositelů staletých kulturních tradic, mužských a ženských klášterů, byly na několika místech monarchie vytvořeny „svozné depozitáře“ pro bohoslužebné předměty (roucha, kalichy a monstrance), odkud byly předávány chudším venkovským kostelům. Ale nejen jim, např. nově zřízené biskupství v Českých Budějovicích získalo skvostná roucha ze zrušeného kláštera na Zbraslavi.

Bohatství a rozmanitost barokního textilního umění stálo dlouhou dobu mimo zájem veřejnosti, která na tyto předměty shlížela pouze z užitého hlediska. Velké ztráty posledních desetiletí, např. při násilném rušení klášterů po roce 1950 nebo v rámci euforicky uskutečňované liturgické reformy po 2. vatikánském koncilu či neznalost příslušných zodpovědných osob (památkářů, kněžstva) upozornily na nutnost ochrany těchto zapomenutých skvostů naší kulturní historie.

Radek Martinek

Autor je knězem a historikem umění

Detail kasule s výšivkou hedvábím a dracouny, jižní Německo, kolem 1630-1640, Aschaffenburg, zámecká kaple.

